

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN DE GEMEENTE LAREN
d.d. 27 mei 2020

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Goedenavond leden van de gemeenteraad, we gaan beginnen. Met wethouder Stam, zoekt u uw plek op, anderhalve meter bewaren alstublieft. Heel goed. U ziet de overige leden van het college wederom achter de voorzitter gepositioneerd. Ze maken zich ernstig zorgen dat ik hen niet kan zien als zij het woord willen voeren. Ik maak mij daar wat minder zorgen over. Dat gaat helemaal goedkomen, ze weten zich vast ... Dat kenbaar te maken. Dat gaat helemaal goedkomen. Voordat wij met de vergadering beginnen, heb ik een aantal mededelingen.

2. Mededelingen

De voorzitter: Allereerst een bericht van verhindering van de heer Hurink, die vanavond afwezig is. Voor agendapunt 7.7, en dan hebben wij het over de concept Regionale Energie Strategie, zijn ingediend een motie van Liberaal Laren en een amendement van de VVD, Larens Behoud, Liberaal Laren en het CDA. We hebben een fractie van D66 ontvangen, een motie vreemd aan de orde, die aan het slot van de agenda behandeld zal worden. Achter mij ziet u ook zitten Bastian te Velde, onze plaatsvervangend gemeentesecretaris die onze gemeentesecretaris vervangt die op dit moment op vakantie is. En dan wil ik u nog van harte bedanken voor de prachtige bos bloemen die u ons, mijn partner en mij, heeft bezorgd in onze nieuwe woning, op de Kerklaan nummer 1. Wij zijn eergisteren verhuisd. Drie grote vrachtwagens hebben 's ochtends in de Kerklaan onze spulletjes afgeleverd. En wij zijn alweer twee ochtenden in ons vertrouwde bed in, wat ons betreft, een van de allermooiste huizen van Laren wakker geworden. En ik kan u vertellen, we zijn buitengewoon gelukkig op die plek. Dus dank dat dit allemaal zo kan. Ik hoop dat we nog heel veel jaren gaan genieten en ook samen met u. En we kiezen nog een mooi, passend moment om samen met u daar, als het allemaal weer kan, in een passende vorm en Corona-technisch, want we moeten natuurlijk het goede voorbeeld geven, om daar met u het glas te heffen en met u te vieren wat er allemaal goed is gegaan het afgelopen jaar. Dan voor de mededelingen. Wie van de leden van het college kan ik daarvoor als eerste het woord geven? Mevrouw Van Hunnik. Zij gaat naar het spreekgestoelte. Daar oefenen we vandaag ook mee.

Mevrouw Van Hunnik: Kijken of hij het doet. Ja, hij doet het, in een keer. Dank u wel, voorzitter. Ik wilde graag meedelen dat wij ten aanzien van de begeleiding van het Brinkhuis hebben aangetrokken de heer Henk Pulle. Dus is voor een heleboel van u een bekende. En die zal het accounthouderschap vanuit de BEL op zich nemen. U kent hem, dus ik denk dat het goed is om te weten dat als u hem tegen het lijf loopt in het Brinkhuis, dat u dan weet wat hij daar doet. Dus bij dezen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik kijk nog even naar de overige leden van het college. De heer Stam.

De heer Stam: Als ik zo'n spreekgestoelte krijg, dan laat ik dat niet aan mij voorbijgaan natuurlijk. In de eerste plaats, ik heb gisteren in de Commissie R&I die gisteren was, dus voor velen nog dicht in het geheugen ligt, een paar mededelingen gedaan. Maar ik wil ze ook de rest van de raad eigenlijk, die het niet gehoord hebben, niet onthouden. In eerste plaats zijn we nu zover dat de N525, heb ik gister iets over verteld, dat we de oversteek die daar wordt gepland, dus niet het tunneltje, maar de oversteek bij La Place, waar we jaren geleden al met een klankbordgroep met bewoners en de school Laar & Berg over gepraat hebben, dat die eindelijk in procedure is gekomen. Daar is een voorstel voor gedaan, wat uiteindelijk ter inzage moet worden gelegd. Dus

een wijziging op het bestemmingsplan. We hebben ... Het is een hele kleine wijziging, dus wij ... Vrij formeel, maar een paar kleine formaliteiten. En we hebben gisteren even aan u toegelicht dat we dat in procedure brengen en dat uiteindelijk via ... Dat u in een raadsinformatiebrief daarover uitgebreider wordt geïnformeerd. En dat dan de gelegenheid is uiteraard aan mensen die daar bezwaar tegen willen maken om dat te doen. In de hoop dat we in de loop van de komende maanden daar een besluit over kunnen nemen. Dat is in ieder geval één, als het goed gaat, oplossing van de problemen die we daar op de N525 hebben. Ondertussen heb ik begin juni, heb ik al eerder verteld geloof ik, een ontmoeting met de nieuwe gedeputeerde die verantwoordelijk is voor mobiliteit en andere zaken. En daar gaan we met elkaar over aan de slag, of met elkaar in gesprek, laat ik het voorzichtig zeggen, over het strekken van de tunnel en een paar andere problemen die daar nog steeds een rol spelen, waaronder de enorme snelheid die er nog steeds wordt gemaakt. Dan heb ik verder gisteren een aantal mededelingen gedaan over het bouwproces. Dus de opvolging van de zaken die we in de Bouwnota hebben afgesproken. Heel in het kort. Vanavond Sherpa uiteraard aan de orde. We zijn in het licht van ... In het kader van de Corona zijn we niet in staat om de normale participatie te doen die we normaal zouden hebben gedaan rondom de Harmen Vosweg. Want daar naderen we nu het punt dat bewoners inspraak kunnen geven op het plan wat we hebben ontwikkeld. We gaan het op een andere manier doen, door ... We hebben een filmpje opgenomen en er gaat een brief uit, in de loop van de komende week zal ik proberen dat ... Ik zal zorgen dat die brief ook bij u komt. Waarin we bewoners vragen om op een andere manier te participeren. Dat kunnen ze doen door het filmpje te bekijken en naar de op de site geplaatste stukken te kijken. En als het nodig is, kunnen ze schriftelijk een inspraak doen, zienswijze laten weten en anders mondeling. En dan zorgen we dat we ze een voor een in de raadszaal kunnen ontvangen. Allemaal met de bedoeling om uiteindelijk in september, als het lukken gaat, in commissie en raad dat te kunnen behandelen. Dus dat loopt ook. Ik hoop dat daar voortgang in komt. Mededelingen vanuit de klankbordgroep Rabobank zijn positief. Ik hoop volgende week in het college daar een eerste presentatie van te kunnen geven. En ik hoop zo snel mogelijk daar in overleg met de raad kunnen komen tot een informele bijeenkomst, waarbij we ook die uiteenzetting aan de raad kunnen doen. Om vervolgens dus af te spreken hoe we daarmee verder gaan. Ligweide gaan we ... Ik hoop dat we tegen die tijd, na de zomer, wel de participatie daar kunnen doen. Als dat niet zo is, dan gaan we op dezelfde manier als de Harmen Vosweg proberen die zaak in een versnelling te brengen, want we proberen ook, als het aan het college ligt, om voor het end van het jaar die zaak in procedure te hebben. En gisteren is uitgebreid toelichting gegeven, zoals eerder gemeld in de raadsinformatiebrief over een besluit van het college over hospice en de verkoop van de ambtswoning, waar ik dan op dit moment verder maar niet op in ga. Dat was het wat mij betreft.

De voorzitter: Dank, meneer Stam. Dan, zijn er vanuit de raadsleden mogelijk nog mededelingen? Mevrouw Niekus.

Mevrouw Niekus: O, kijk aan. Ik heb hier wat geleerd vanavond. Dank u, voorzitter. Een mededeling. U heeft vanmiddag nog een aantal vragen van mij gekregen. En die vragen wil ik graag schriftelijk beantwoord hebben. Ze zijn rondgestuurd. Misschien heeft u ze gezien, misschien nog niet. Maar het sluit aan op de memo die van de week gestuurd is over de ontwikkelingen van de WMO en van Jeugdzorg. De vragen gaan over het bureaucratische systeem van de zorgvulpaanvraag van het WMO-kantoor. En met name als inwoners net uit het ziekenhuis komen. En dan bedoel ik niet dat iedereen zijn zin moet krijgen, maar dat het systeem wel wat vriendelijker mag. We zijn er voor de inwoners en niet voor de inwoners het leven zuur te maken. Dus ik hoop dat we binnenkort de antwoorden op deze vragen tegemoet mogen zien. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: We gaan ons best doen. Dank u.

3. Beantwoording vragen

De voorzitter: Dan kom ik bij de beantwoording van vragen. Ik heb hier geen vragen staan die vanavond mondeling worden beantwoord. Wat is ingediend wordt schriftelijk beantwoord.

4. Meldingen portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dan kom ik bij meldingen van portefeuillehouders met de betrekking tot Gemeenschappelijke Regelingen. Ik ga even achter me kijken. Wederom het woord aan portefeuillehouder Stam.

De heer Stam: Een vermoeiend bestaan. Korte mededeling heb ik gisteren ook gedaan over de ... Op dit moment speelt heel sterk de concessie die wordt gegeven voor het openbaar vervoer. Daar zijn mededelingen over gedaan, ook in de pers. Ik wilde even melden dat ... Ik had u er graag veel meer over willen vertellen, maar ook soms wethouders krijgen een embargo. Dus we hebben tot 15 juni ... Moeten we een slot op de mond houden. De bedoeling is dat eind juni een webinar wordt georganiseerd voor raadsleden om ... Daar zult u binnenkort een mededeling over krijgen om mee te praten over datgene wat in die concessievergunning staat. Die vergunning in concept natuurlijk nog. En belangrijk natuurlijk vooral is om te kijken of we ... Hoe het zit met de lijnen die we nu hebben, hoe dat wordt opgevangen et cetera. Daar hoeft ik u niks over te vertellen. De bedoeling is dat dan in oktober de besluitvorming in de raden uiteindelijk zal gebeuren, zodat in november de Provinciale Staten daar een besluit over kunnen nemen. Dat was het.

De voorzitter: Dank u, wethouder Stam. Het woord is aan wethouder Calis.

De heer Calis: Dank u wel, voorzitter. Zoals u wellicht bekend, is er al een tijdje sprake geweest van onderhandelingen met onze partners Blaricum en Eemnes over de kostenverdeling van de BEL. En dat hebben we vorig jaar aanhangig gemaakt en ook sterk bepleit dat de kostenverdeling zou moeten gaan op basis van het aantal inwoners. En met name is dat dan voor Laren interessant, omdat intussen Blaricum van 9.000 naar 11.000 inwoners is gegroeid, zelfs ietsje meer dan Laren. Dus wij vonden het tijd, gezien de afspraak die in onze ogen bestond tot en met 31 december 2019, om die afspraak te herzien. Nou, u zult begrijpen dat dat niet meevalt. Daar zijn verschillende berekeningen aan ten grondslag gelegd. De controller van de BEL heeft daar een rapport over uitgebracht. Daarna is aan Bureau Berenschot gevraagd om die berekeningen uit te voeren en te onderbouwen. En daar zijn 2 scenario's uitgekomen. Het eerste scenario dat heet, de gebruiker betaalt. Het blijkt dat in de BEL op vrij veel afdelingen uren geschreven kunnen worden. Er is ook vrij duidelijk hoe overhead verdeeld kan worden. Dus dat zou een voordelig saldo opleveren van Laren van rond de 250.000 euro. Aanmerkelijk minder dan alleen op basis van inwoneraantal. Maar daar was ook nog een scenario 2. En scenario 2 zegt, we moeten ook naar objectieve maatstaven kijken zoals die gehanteerd worden in het gemeentelijke uitkeringsfonds. En daarin staat bijvoorbeeld de OZB-ruimte, aantal personen. Afijn, natuurlijk een hele reeks aan zogenaamde objectieve criteria. En aan de hand van die criteria heeft Berenschot berekend dat scenario 2 voor Laren zou leiden tot een bijstelling van 125.000. En dat vond ik natuurlijk niet erg leuk. U kunt begrijpen dat Blaricum het daar roerend mee eens was. En Eemnes heeft zich daar ook bij aangesloten. Wij hebben dat gistermorgen in het college uitgebreid overwogen van, we kunnen er wel ruzie over blijven maken, maar we moeten toch op een gegeven ogenblik ook de knoop doorhakken. En deze regeling gaat in per 1 juli. Dus dat scheelt voor 2020 sowieso al 60.000 euro. En kunnen we ook dat verschil inboeken voor 2021. Alhoewel in de begroting we natuurlijk een aanmerkelijk hoger bedrag hadden ingezet, wat we zullen moeten corrigeren. Maar vandaag hebben we akkoord gegeven aan de BEL voor deze nieuwe DVO-verdeling. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Mevrouw Klingenberg, u heeft een vraag.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Misschien heb ik iets gemist. Maar wat was de verdeling in aanvang in 2008? Was dat de systematiek van het eerste voorbeeld wat u gaf of van het tweede? Of zeg ik iets heel vreemds?

De heer Calis: 2008, da bin ich überfragt.

De voorzitter: De heer Wegter. Een knop tegelijk. Ik zou hem eerst aanzetten. Ja.

De heer Wegter: Merci beaucoup. Excuses. U sprak over 2 scenario's, als ik het goed begrepen heb. Het eerste scenario leverde 250.000 euro op. En uiteindelijk hebt u gekozen, als ik het goed begrijp, voor scenario 2 wat ons het minst oplevert. Kunt u uitleggen waarom dat u niet scenario 1 alsnog hebt befürwortet, om het op goed Duits te zeggen.

De heer Calis: Dat is ook een uitermate aantrekkelijk scenario. Alleen zagen wij in dat dat een eindeloze discussie zou worden, want met zijn drieën moet je er toch uitkomen. En uiteraard, zoals u zich kunt voorstellen, hadden Blaricum en Eemnes al met luid gejuich scenario 2 begroet. En ik heb daar zeer bezwaar tegen aangetekend, maar het niet waar kunnen maken.

De heer Wegter: Merci.

De voorzitter: Het was een mededeling, dus het is niet de bedoeling om spontaan een debat te krijgen. Maar mevrouw Klingenberg, u heeft vast nog een hele goede vraag.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Nou, het betreft de vraag van daarnet. Ik denk dat het daarom juist interessant is bij de opstart, wat werd toen gehanteerd? Dus het zou toch nog wel interessant zijn om dat uit te zoeken, waarom Laren toen het meest moest betalen. En nu zit je met inwoneraantallen in een keer ... Betalen we nog het meest eigenlijk.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Calis: Nee, we betalen ... Dank u wel, voorzitter. We betalen niet het meest, want Blaricum moet nu aanmerkelijk meer gaan betalen en Laren minder. Alleen als het alleen op basis van het aantal inwoners zou gaan, zouden bijstellen, dan zou dat verschil aanmerkelijk hoger zijn. Maar daarom heeft dat Bureau Berenschot daar allerlei ingewikkelde berekeningen bij gehaald.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Voorzitter.

De voorzitter: Ik stel voor dat we doorgaan naar het volgende agendapunt.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Want ik weet bijna zeker, dat het in 2008 ging over het inwoneraantal. Dus dan is het raar als je in een keer nu met een andere systematiek gaat rekenen.

De voorzitter: Helder. Waarvan akte. Ik ga door naar het volgende agendapunt, als u daar geen bezwaar tegen heeft.

5. Vaststellen besluitenlijst openbare raadsvergadering d.d. 6 mei en 13 mei 2020

De voorzitter: Ik ga naar het vaststellen van de besluitenlijst van de openbare raadsvergaderingen van 6 mei en 13 mei jongstleden. Ik stel hierbij de besluitenlijst van 6 mei vast. En hierbij ook de besluitenlijst van 13 mei.

6. Vaststellen lijst ingekomen stukken

De voorzitter: Dan kom ik bij het vaststellen van de lijst van ingekomen stukken. Kan ik die zo vaststellen? Ja, dat is het geval.

7. Raadsvoorstellen

De voorzitter: Dan komen we bij de raadsvoorstellen. En u heeft in de commissievergadering een '...' Bij de commissievergaderingen al de stukken behandeld en de voorzitters hebben afgeconcludeerd of stukken als hamerstuk of als bespreekstuk naar de raadsvergadering konden. Dus ik zal eerst de hamerstukken behandelen. Mijn vraag aan u is, als u echt graag nog het woord wil voeren over een stuk, dan kan dat gewoon, dan kunt u gewoon een ... Maar dan moet u dat even kenbaar maken door uw vinger op te steken.

7.1 Zienswijze jaarstukken 2019 en programmabegroting 2021 VRGV

De voorzitter: Ik kom bij de zienswijze op de jaarstukken 2019 en de programmabegroting 2021 van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Kan ik die zo vaststellen?

7.2 Regionaal Risicoprofiel 2020 Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek

De voorzitter: Dan kom ik bij het Regionaal ... Mevrouw Niekus. Dan kom ik bij het Regionaal Risicoprofiel 2020 Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek. Mevrouw Niekus, aan u is het woord.

Mevrouw Niekus: Dank u, voorzitter. De commissie heeft het uitgebreid behandeld. En ik vind het toch nog eventjes aardig om te zeggen dat de VVD voor de veiligheid is en het investeren van specialistische brandvrouwen en -mannen. En ik heb begrepen dat de burgemeester daar ook inderdaad achterstaat dat we daarmee aan de gang gaan. Klopt dat?

De voorzitter: Even ... Wij staan allemaal achter de brandweer, maar ik heb uw vraag niet helemaal goed verstaan, dus u moet hem nog even toelichten.

Mevrouw Niekus: Ik bedoel de ... Klopt. Het gaat om de brandvrouwen en -mannen die gespecialiseerd zijn in branden van rietkapdaken, rieten daken.

De voorzitter: Dat is absoluut het geval. Wij vanuit Laren zullen er altijd op toezien dat er in ons korps en de omliggende korpsen voldoende gespecialiseerd wordt in het blussen van rieten kappen, want we hebben ook recent weer bij een grote brand in het centrum gezien dat zeer snelle inzet van gespecialiseerde brandweermannen en -vrouwen juist voor Laren van groot belang is. Dank dat u daar nog even aandacht voor vraagt, mevrouw Niekus. Dan kom ik bij het ... O, dan moet ik hem eerst nog vaststellen hè? Het Regionaal Risicoprofiel 2020 is in deze vorm vastgesteld.

7.3 Zienswijze ontwerpbegroting 2021 Tomingroep

De voorzitter: Dan kom ik bij de conceptbegroting 2021 van het Werkvoorzieningschap van de Tomingroep. Kan ik deze vorm zo worden vastgesteld.

7.4 Samenwerkingsovereenkomst procesversnelling ruimtelijke adaptatie

De voorzitter: Kom ik bij de samenwerkingsovereenkomst procesversnelling ruimtelijke adaptatie. Dat is een goed voor, procesversnelling. Deze vorm zal worden vastgesteld. Dat is het geval.

7.5 Bekrachtiging geheimhouding grondexploitatie 2020 + risicoanalyse Crailo

De voorzitter: Dan kom ik bij een stuk wat niet in de commissie is behandeld, maar waarvan u per mail op de hoogte bent gesteld en waarvan de stukken ter inzage beschikbaar zijn. Bekrachtiging van de geheimhouding grondexploitatie 2020 + de risicoanalyse voor Crailo. Kan het in deze ... Kan de geheimhouding worden bekrachtigd? Dat is het geval.

7.6 Wijziging bestemmingsplan Zevenend-Postiljon

De voorzitter: Dan kom ik bij de wijziging van het O nee, dat is een bespreekstuk al. Ik wil te snel. Ik kom dan bij de bespreekstukken vanaf agendapunt 7.6. De wijziging van het bestemmingsplan Zevenend-Postiljon. Welke fractie kan ik daar als eerste het woord over geven. Ik begin bij het CDA.

De heer Van den Berg: Dan voorzitter, dank u wel. Nou, ook daar hebben we het gisteravond uitgebreid over gehad. De wethouder heeft zonder ambtelijke ondersteuning glansrijk de beantwoording, wat ons betreft, doorstaan. Kort punt nog even noemen. We hebben het vanuit het CDA niet zozeer over het bestemmingsplan aan sich gehad, maar nog even geduid op de componenten die erin genoemd worden. En dat is planschade en het leveren van een X-aantal meters grond, vijftig vierkante meter aan een van de eigenaren, waarmee dan de planschade wordt voorkomen. En ik wil hier eigenlijk alleen maar herhalen dat we de wethouder gisteren in de technische commissie hebben geadviseerd om in ieder geval dat dossier op de achterkant ook goed af te hechten. Dat heel duidelijk is dat grond in Laren weldegelijk een waarde heeft en dat er op een bepaalde manier ook die planschade op een waarde is gezet. Daarvan hecht ik waarde, om dat nog mee te geven in deze gemeenteraadsvergadering. En voor het overige, nogmaals, toch ook wel goed dat dit dossier nu gesloten is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, de heer Van den Berg. De heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Wij hebben het inderdaad gisteren besproken. Wat onze fractie betreft zijn we akkoord met dit voorstel. We vinden dat het heel lang geduurd heeft. We zijn blij dat er nu een aanvang wordt gemaakt door de vaststelling van het bestemmingsplan, ook met een bouwplan. En wij hopen als Larens Behoud dat er ook heel snel een spade in de grond mag gaan, omdat wij het van belang vinden dat ook juist dit soort huisvesting op een hele vroegtijdige manier wordt gerealiseerd. Dus wij zijn akkoord met het voorstel en hopen op een snelle realisatie.

De voorzitter: Helder, meneer Loeff. Dank. Ik wil graag iemand van Liberaal Laren aan het woord. Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Dank u wel.

De voorzitter: Ik probeer steeds contact te leggen met mevrouw Timmerman, dat ik haar niet over het hoofd zie, maar ze wilde het woord niet voeren. Heel goed. Goed, mevrouw Klingenberg, gaat uw gang.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Mevrouw Timmerman, die komt nog uitgebreid aan het woord met de RES.

De voorzitter: Heel goed.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: En was in het ... Er was geen bebouwingspercentage geregeld en zodoende mocht dat perceel helemaal volgebouwd worden. Daardoor zijn wij terechtgewezen door de Raad van State. Liberaal Laren is toch blij met het plan, want het is ... We hebben het er gisteravond uitgebreid over gehad. We zijn eigenlijk terug naar het originele plan, perceel met één woning en dat is wat we nu gaan krijgen. En evenals de fractie van Larens Behoud zijn we blij dat Sherpa nu de tien woningen gaat bouwen voor hun cliënten. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg, dank u wel. Nee. Namens de VVD? Nee. D66, ook niet. Meneer Vos, nee? Nee. Nou, dat is snel. Het woord is aan de wethouder.

De heer Calis: Het is inderdaad zoals ... Meneer de voorzitter besproken gisteren in de Commissie R&I. Nou, daar hebben we de meeste technische vragen beantwoord. Ik begrijp uit de behandeling vandaag dat in overwegende mate de raad blij is met datgene wat nu in het bestemmingsplan gaat gewijzigd worden. We kunnen eindelijk verder. Het plan gaat natuurlijk nu ter inzage, we gaan de procedure in. Ik verwacht zelf niet, en daar moet je altijd mee uitkijken, dat er bezwaren zijn. Want op zichzelf zijn de omwonenden nu behoorlijk '...'. Dus laat ik afsluiten met de hoop en met meneer Loeff dat we nu zonder bezwaren zo snel mogelijk aan de gang kunnen gaan en dat we datgene kunnen gaan doen wat ook in de Bouwnota is afgesproken met de raad.

De voorzitter: Helder. Nou, ik krijg niet het vermoeden dat er behoefte is aan een tweede termijn, maar de heer Wegter heeft een vraag aan de wethouder, vermoed ik.

De heer Wegter: Nou, een opmerking liever gezegd. De wethouder zegt, in overwegende mate blijdschap. Maar degene die zich niet geuit hebben, zijn mogelijk nog blijer. Dus ik zou bijna willen voorstellen, '...' vanavond, op dit punt.

De heer Calis: Dat is een liedje geloof ik van Herman van Veen hè, we zijn vandaag zo blij. Maar ...

De heer Wegter: Maar ik heb het '...' om die blijdschap mee te delen, maar bij deze doe ik dat. Want u meende te moeten concluderen dat er van een meerderheid sprake zou zijn die blij zou zijn. Ik denk, ik sluit me gauw bij die meerderheid, want '...' heb ik dat niet eerder meegedeeld.

De heer Calis: Laat ik in ieder geval stellen dat de blijdschap van uw gezicht afstraalt en dat ik daar ook ontzettend blij mee ben.

De voorzitter: Heel goed. Maar ook blij moet u via de voorzitter spreken. Dank u. U kunt uw blijdschap kenbaar maken. Willen de fracties die het voorstel steunen dit kenbaar maken? Dat is ... Mevrouw Timmerman, dan is het unaniem. Heel goed. Voorstel is aangenomen.

7.7 Concept Regionale Energie Strategie NHZ

De voorzitter: Dan mag u nu uw blijdschap doortrekken naar het volgende agendapunt. Dat is de Concept Regionale Energie Strategie. Welke fractie mag ik daar als eerste het woord in geven? Ik begin bij de heer Vos.

De heer Wegter: Normaal is het zo dat degene die een amendement ingediend heeft in verband met het punt, meestal als eerste het woord krijgt, dacht ik. Het lijkt mij zinnig in dit geval, zodat we vervolgens daarbij de RES kunnen betrekken, maar het is aan u.

De voorzitter: Ik wist niet dat dat een gebruik was hier in de gemeenteraad. Ik zal daar voortaan recht aan doen, maar ik zal dat meteen doen nadat ik toch de heer Vos als eerste het woord heb gegeven, dan zal ik het woord geven aan de indiener van het amendement. Want ik vind het toch niet netjes als ik als voorzitter hem het woord weer zou afnemen. Meneer Vos, gaat u toch uw gang.

De heer Vos: U bent de voorzitter, dus als u dat wilt herzien, met alle soorten van genoeg hoor. Maar ik wil graag beginnen. Laat ik dat vooropstellen. Ik wil hier heel graag iets over zeggen en dan met name over het amendement. En vooral omdat het ook gisteravond niet genoemd mocht worden. Het deed een beetje denken aan Harry Potter. De motie die niet genoemd mag worden. Maar hij hing wel in de lucht van gisteravond en ik ben blij dat ik er iets over mag zeggen. Ik vind het een beetje een zoetzure combinatie. En het heeft niet te maken met de mensen of zo, maar voor mij als smaak. En zoet, omdat ik heel blij ben dat mijn naam er niet onder staat. Daar ben ik heel blij om. Want ik maak me toch wel heel erg zorgen over dit soort amendementen en over dit soort voorstellen wat hier op tafel ligt. We hebben het er gisteravond uitgebreid over gehad. En een van de dingen die ik gevraagd heb aan de wethouder bij die gelegenheid was, hoe staan we er nou eigenlijk voor? Wat gebeurt er nou eigenlijk? We hebben mooie plannen geschreven, 2018-2022 allemaal. Fijne ideeën, wat zou er allemaal kunnen? Wat gaan we allemaal doen? Er waren een paar heren hier ook aanwezig die daarop in konden gaan. En de wethouder kon eigenlijk niet zoveel vertellen. Kon wel toezeggen dat hij daar binnenkort iets over gaat vertellen. Maar echt een veel concreter doel hebben we nog steeds niet. En als ik die arresten lees, dan zie ik bij een hele hoop regio's en bij afdelingen dat daar behoorlijk concrete plannen liggen met ambities en ideeën en participatie van mensen. En als ik dan kijk hoe wij ervan afkomen in dat rapport. En als ik kijk naar het amendement wat voorligt, dan vind ik dat eigenlijk wel een beetje om te huilen. Dan vind ik dat van geen enkele ambitie getuigen. En dat kan gewoon niet. Als je dingen wilt veranderen, naar mijn idee, en dat willen we, want we willen niet dat we de wereld opzadelen met allerlei ellende en verdroging, klimaatopwarming, nou, noem maar op. Als je dingen wilt veranderen, dat zal je moeten doen en zal je dingen moeten laten. En dat doen wij hier niet. Wij doen en laten geen dingen die goed zijn voor het klimaat. En hier aan tafel ook niet. Als we praten over evenementen, laten we rustig erop los snorren. Als er gepraat wordt over terrasverwarming, niet over gepraat. Als er moet gepraat worden over betaald parkeren, nee, aan de vierwielige ego's, daar mogen we niet aan komen. En als er dan gisteravond gepraat werd over de dingen die misschien zouden moeten kunnen, dan komen er allemaal hele mooie oplossingen. Misschien moet je isoleren. Dat staat al in het rapport. Moeten we misschien nog beter gaan doen. Als we nou de bomen gaan meetellen, dan zijn we misschien wat groener geworden. Nou, die bomen waren er allang en dat is niet onze verdienste. Die stonden daar gewoon al, dus daar kunnen we ons ... We kunnen ons er wel achter verstoppen, maar niet achter verschuilen. Als we dan windmolens willen hebben? Windmolens, dat is heel mooi, maar die gaan we dan wel in Flevoland zetten en niet in ons mooie Gooi. En als we zonnecellen willen hebben, die mogen dan niet op het beschermd gezicht. Dat zou zonde zijn. Dat we een paar weken geleden een appartement van Dubai hebben neergezet of laten neerzetten in het dorp, dat is dan een ander verhaal. Maar geen zonnecellen, want dat zou weleens lelijk kunnen zijn. En als klap op de vuurpijl, en dat vind

ik echt heel zorgelijk, is nou dat er gesproken wordt over het onderzoeken naar kernenergie. Ik weet niet uit wiens hoek dat komt, wie daarover begonnen is? Ik weet, in iets hoger ... in de democratie, is er iemand die roept dat ook iedere keer dat er onderzoek naar gedaan moet worden. Laat ik u even helpen. Voordat er iets gebeurt met kernenergie ben je twintig jaar verder voordat er ook maar één watje uit de energiecentrale is gekomen. Dus dat duurt nog eventjes. En dan hebben we het eventjes niet over de kosten die het gaat opleveren. Het feit dat dat door buitenlandse bedrijven gedaan moet worden en dat de Nederlandse overheid gaat investeren in bedrijven die in het buitenland uiteindelijk de winst gaan uitkeren. En bovendien, en dat is ook wel heel kwalijk, dan stoppen we weer opnieuw met alternatieve energie te gaan ontwikkelen. Bijvoorbeeld waterstof, of inderdaad die zonnecellen. En ik denk dat dat heel kwalijk is dat we dat gaan doen. Dus dat is mijn eerste oproep. En wat ik heel vreemd vind, en dat staat ook een beetje in het amendement, als alle argumenten stoppen, dan blijkt plotseling dat de procedure niet netjes geweest is. Als we het er dan niet mee eens zijn, dan gaan we ineens zeggen, maar er was geen draagvlak, want er waren maar dertig mensen. Er waren dertig mensen. Iedereen kon er zijn. En er waren zoveel raadsleden. Dat geldt dan kennelijk als een bezwaar. Nou, als dat als bezwaar geldt, dan kunnen we vanavond wel opstappen, want kennelijk hebben wij geen zeggenschap, zijn wij niet gemandateerd om dingen te gaan zeggen. Dus er zit een beetje een vreemde crux in dit amendement. Aan de ene kant is het een bezwaar als er raadsleden zijn. Maar vanavond mogen die raadsleden wel beslissen, als het gaat over dit document, wat ... Nou, ik zal daar verder niet op in gaan. Goed, we kunnen niet afwentelen. Er zal gewoon wat moeten gebeuren. En we kunnen echt niet met dit amendement weggomen. En we zullen dat eerste concept, want het is een concept, en er staan ook dingen in waarvan ik denk, nou, daar moeten we misschien nog eens goed naar kijken, als het gaat over windmolens en het gaat over een aantal zaken, maar het is een concept. Dat is de eerste. Daar moet nog over gepraat worden. En om nu al meteen te gaan roepen dat er geen draagvlak is, dat we het niet willen steunen. Dat was de vorige keer ook al. Daar hebben we ook al over gesproken. Toen heeft u ook al gezegd, nou, we vinden het wel een beetje vergaan dit rapportje. Ik zou willen zeggen, laten we er nou eens even een andere verandering in brengen. Om te beginnen, dit amendement niet en het voorstel zoals het er ligt omarmen en ermee aan de slag gaan en constructief en vooruitkijken en niet de hakken in het zand en een beetje gaan lopen, nou, laten we zeggen, muiten. Dat was mijn zoetzure beschouwingen hieromtrent, meneer de voorzitter. En ik zou u willen vragen of wij straks, met betrekking tot dit amendement hoofdelijk mogen stemmen. Want ik ben heel benieuwd wie ook werkelijk dit amendement steunt.

De voorzitter: Dank u wel. Dank, meneer Vos. Het woord is aan de heer Faas van de VVD.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Onze gemeenteraad heeft indertijd een belangrijk politiek signaal afgegeven door de Startnotitie RES niet vast te stellen, maar voor kennisgeving aan te nemen. De raad deed dat, omdat ze grote twijfels had over het voorgenomen proces en de uitvoering van de RES. Nu het eerste concept RES voor ons ligt, blijkt dat de raad van Laren zeer terechte twijfels had, wat ons betreft. Ook is er in dit verband nog een motie aangenomen, onze motie was dat dat toevallig, waarin we het college vroegen te ijveren voor draagvlak bij de bewoners en ook alternatieve energietechnieken te onderzoeken. In de Startnotitie stond namelijk dat het alleen over zon- en windenergie mocht gaan, zeg maar, u mag zelf de kleur kiezen, mits het zwart is. En aan wind- en zonne-energie kleven nou eenmaal, wat ons betreft, nogal wat bezwaren. Van alle alternatieve energiebronnen hebben zon en wind namelijk de laagste energiedichtheid. Dat betekent dat er enorme stukken grond nodig zijn voor de productie van relatief weinig energie. Het gevolg is een grote aanslag op de ruimte, de natuur, de vogelstand en een enorme horizonvervuiling. Een bijkomend probleempje is dat het 's nachts meestal niet waait en dat zonnecellen dan ook geen energie leveren. CO₂-uitstotende kolen- en gascentrales blijven daardoor dus nodig of, overigens net zo erg, biomassacentrales. Dat betekent overigens ook dat elektrische auto's meestal overdag rijden en 's nachts worden opgeladen. Dat

betekent dat ze niet worden opgeladen met groene stroom, maar ze worden dus opgeladen door gascentrales en kolencentrales. En blijken dus in de praktijk om die reden helemaal niet zo CO₂-vriendelijk te zijn. Maar goed, de overheid heeft bepaald dat het voorlopig alleen over zon en wind mocht gaan. Dus daar moesten wij het dan maar mee doen. Maar om nu te zeggen dat dit selectieproces van zoekgebieden voor deze zon en wind in de RES Noord-Holland goed zijn verlopen, helaas voorzitter, dat is naar onze mening niet het geval. Ik zal me beperken tot vier belangrijke bezwaren die wij ermee hebben. Men heeft bij het vaststellen van de zoekgebieden in de Concept RES voor Gooi en Vechtstreek vooraf totaal geen rekening gehouden met beschermde gebieden, zoals Natura 2000, beschermd dorpsgezicht, Natuurnetwerk Nederland en andere kwetsbare gebieden. Men heeft doodleuk midden in dit soort beschermde plekken zoekgebieden getekend. Hoe verzin je het? Men heeft ook vooraf geen rekening gehouden met de beschikbare infrastructuur. Zo heeft men nu zonnevelden en windturbines ingetekend op plaatsen waar de elektrische infrastructuur dat helemaal niet aankan en er grote kosten gemaakt moeten worden om dat alsnog aan te leggen. Overigens ook met alle negatieve gevolgen voor de natuur, dat aanleggen van die extra infrastructuur. Een derde bezwaar wat wij hebben met het gevolgde proces. Het in Laren georganiseerde RES-atelier werd bezocht door dertig mensen. En dat waren raadsleden, ambtenaren, energicoöperaties en o ja, er waren ook acht inwoners van Laren. Bovendien is bij de keuze van de zoekgebieden geen of nauwelijks rekening gehouden met de wensen en de ideeën van dit atelier. Dus hoezo inspraak, hoezo draagvlak? En het vierde en laatste punt, bezwaar wat wij hebben. Tenslotte heeft men zich ondanks onze motie toch beperkt tot wind- en zonne-energie. En heeft men kansrijke alternatieven, zoals kernenergie, buiten beschouwing gelaten. Het gevolg van deze handelswijze, is dat er wat ons betreft verkeerde keuzes zijn gemaakt, waartegen wij ons krachtig zullen verzetten. Als wij nu geen krachtig geluid laten horen, worden we er beetje bij beetje in gerommeld. En staan er straks in Laren en de ons omringende natuur op kwetsbare plekken windmolens en zonnepanelen. Overigens voorzitter zijn wij zeer verheugd dat onze wethouder Stam in het portefeuillehouderoverleg al krachtig stelling heeft genomen tegen dit soort zoekgebieden. Ook het Goois Natuurreservaat, hier gisteren in de commissievergadering aanwezig, is stellig in de door haar ingediende zienswijze, die wij overigens van harte ondersteunen. Voorzitter, u zult begrijpen dat wij niet kunnen instemmen met het raadsvoorstel om geen wensen en bezwaren kenbaar te maken. En we hebben daartoe een amendement ingediend samen met Larens Behoud, Liberaal Laren en het CDA. Voor deze eerste termijn lijkt mij dit voldoende. Dank u wel.

De voorzitter: Meneer Faas, dank. Wie van de fractie van Larens Behoud? De heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Bijna een jaar geleden voorzitter publiceerde het kabinet het Klimaatakkoord. En daarin is de Nederlandse uitwerking van de internationale afspraken die gemaakt zijn in Parijs in 2015 uitgewerkt. Het doel is om met elkaar de CO₂-uitstoot sterk te verminderen. In 2030 met de helft ten opzichte van 1990. En een van de afspraken is dat er dertig energieregio's in Nederland komen. En die onderzoeken waar en hoe het best duurzame elektriciteit op land kan worden opgewekt. Maar ook welke warmtebronnen te gebruiken zijn, zodat wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen. Waar is ruimte en hoeveel? Zijn de plekken maatschappelijk gezien acceptabel? Zijn die financieel houdbaar en haalbaar? Met de Concept Regionale Energie Strategie is ons college aan zet. Feitelijk hebben wij als raadsleden weinig invloed. We besluiten immers niet over dit conceptstuk, maar geven onze tips en bedenkingen mee. In dit proces, om tot de Concept RES te komen, hebben onze wethouders gedaan wat ze konden doen. In de geest van ons coalitieakkoord met aandacht voor duurzaamheid, maar ook met aandacht voor de leefbaarheid en de waarden van ons dorp. Helaas zijn niet alle wensen en punten overgenomen. En dat leidt ertoe dat wij niet overnemen dat er geen zienswijze wordt ingediend. Mijn collega Hans Faas heeft net ... Zal straks dat amendement misschien nog nader toelichten als hij wordt ingediend. We zullen dat dus op een aantal punten proberen mee te geven. En dat brengt me op de enige inspreker gisteravond in de Commissie R&I. Komt het

door Corona dat we in Eemnes vergaderen of dat er geen publiek bij is, is het participatietraject simpelweg niet goed gevoerd, is iedereen dan tevreden over die Concept RES? Wij denken van niet. We denken dat, omdat het zo'n uitgebreid dossier is met zoveel pagina's en weinig communicatie naar de gewone burger van ons dorp, in ons dorp, dat de meeste mensen zullen denken, het zal mijn tijd wel duren. Maar daarom zitten wij hier, als fractie van Larens Behoud. Want wij hebben ons wel verdiept in een nota van meer dan 250 pagina's. Ik wil niet stellen dat, zoals gisteren in de commissie door de VVD geopperd is, er sprake is van broddelwerk. Integendeel, het is bijzonder knap om alle vormen van staand beleid van alle gemeenten met alle wensen, met alle verwachtingen en alle opgaven aan elkaar te koppelen tot één nota. Gelukkig, zo constateer ik in die nota, is niet alles in beton gegoten. Doe ik iets verkeerd, Corry? O, oké, ik denk al. En ja, er zijn fouten gemaakt, bewust of onbewust. Daarom vallen we nu met elkaar over zonneparken en windmolens in een zogenaamd en, en, en-gebied, vallend binnen het Goois Natuurreservaat. Foutje, opgelost hopen we in versie 1.0. Wij maken ons echter meer zorgen over het vervolgtraject. Want als er participatie volgt, snappen onze inwoners dan nog wanneer er onderzocht wordt en wat er onderzocht wordt? Wanneer mensen hun wensen en bedenkingen kan of moet uiten en wat daar dan mee gebeurt. Ik zou als burger de bomen door het bos niet meer zien. We beginnen maar met een applaus voor onszelf. Die versie die we nu voor ons hebben liggen, telt om precies te zijn 277 pagina's. Happy reading. En dan volgt een versie 1.0, een versie 2.0 met nieuwe zoekgebieden. En dan zeggen wij, zoek straks maar eens de verschillen. De burger moet zich verdiepen in bewezen en niet-bewezen hernieuwbare energiebronnen. De verschillen tussen opwekking en verduurzaming. Terawatturen en kilotonnen. En dan is er de onzekerheid over wat voor antwoord van het Rijk komt bij het bod dat wij doen verenigd in een energieregio die weer niet strookt met onze bestuurlijke regio. Snapt u het nog? U begrijpt voorzitter, en ik hoop dat D66 het ook begrijpt, want die zat daar ook al dat we dit proces goed volgen, maar er niet mee hebben ingestemd. Dat kan ook niet, want het is voor geen mens meer simpel te bevatten. Wij denken als Larens Behoud dat met alle ambities zoals verwoord op pagina 140 en 141 we een behoorlijk steentje bijdragen, met inachtneming van de bijzondere omgeving waarin we wonen, met natuur en cultuurhistorische kwaliteiten waar we pal voor gaan staan als die dreigen te worden aangetast door windmolens of door zonneparken. Inpassing op locaties waar dat kan is oké, de schaal waarop is echter beperkt en vereist precisie en maatwerk. Alles kan, maar wij willen niet dat hogere overheden ons deze lelijkheid door de strot duwen. Ik ben benieuwd naar de mening van het college over ons in te dienen amendement. Dank u.

De voorzitter: De heer Loeff, dank u wel. De heer Wegter heeft een interruptie of wil hij zijn betoog houden? Ik wilde eigenlijk het woord aan mevrouw Timmerman geven, want die zit helemaal klaar achterin.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik accepteer dit. Goed, als Liberaal Laren zeggen we niet dat we op termijn fossiele brandstoffen moeten vervangen vanwege eindigheid van fossiele brandstoffen. Maar datgene moet wel beter zijn dan de huidige fossiele brandstoffen. Dat we met de oplossing van de afgelopen twintig jaar zon, wind en nu ook biomassa, de klimaatcrisis als '...' kunnen oplossen, is wat ons betreft een illusie. Op het moment dat je zoekt naar vervanging van grootschalige brandstoffen die een lage energiedichtheid hebben zoals zon en wind, heb je heel veel ruimte nodig. En zowel het productieproces als het gebruik van windmolens en zonnepanelen levert vele malen meer schade op aan de natuur, biodiversiteit en milieu dan het oplevert. En de massale kaalkap van oerbossen voor biomassacentrales, om daar een klein beetje energie uit te halen, is natuurlijk volslagen waanzin. En alle drie deze vormen kunnen niet gerealiseerd worden zonder de miljardensubsidies die hierin door onze staat worden gepompt. Uiteindelijk zullen we tot inzicht komen dat we met zon- en windenergie in deze moderne maatschappij nog geen deuk in een pakje boter kunnen slaan. Maar daarmee wel de planeet aan het vernietigen zijn in plaats van groen bezig te zijn. Het middel is hier vele malen erger dan de kwaal. Op het Webinar van vorige week over de RES werd letterlijk gezegd, ja, we schieten

ons doel voorbij met de afbraak van de natuur, maar we moeten meters maken. Hoezo meters? Je kunt wel snelheid maken, maar als je de verkeerde kant op holt, raak je steeds verder de weg kwijt. En toch wordt ons in de voorliggende RES slechts deze keuzes van zon en wind voorgelegd als oplossing van alle problemen. In de Startnotitie hebben we dus ... Daar hebben we dus niet mee ingestemd, maar voor kennisgeving aangenomen. Vanavond is er het vervolg. In Nederland zijn als braafste jongetje klas zeer hoge ambities neergezet voor 2030. 49 procent CO2-reductie, natuurkundig en dus technisch onhaalbaar en onbetaalbaar. Zeker als je dit gaat proberen met zon, wind en biomassa. Deze ambitie zal ertoe leiden dat er in het Nederlandse landschap een totaal slagveld zal plaatsvinden. Voor het Gooi en omstreken betekent dit windmolens van 200 meter hoog die een enorme impact zullen hebben op de natuur en het Gooi. Het is onbegrijpelijk dat er zoekgebieden zijn aangewezen in beschermde gebieden en dan ook nog zonder enig overleg met de natuurorganisaties, waarvan het GNR er een is. Deze zoekgebieden kwamen voor het GNR dan ook volkomen uit de lucht vallen. Wij hebben hun wensen in ons amendement opgenomen. Wij zijn benieuwd met welke gedachte deze gebieden zijn aangewezen. Wat mij persoonlijk duidelijk werd na het beluisteren van het Webinar, tussen haakjes de politiek mocht niets zeggen, want het was blijkbaar het feestje van Natuurfederatie Noord-Holland en de vele energieleveranciers, maar dat terzijde, was het totale ontbreken van voldoende kennis van natuurwaarden van de genoemde zoekgebieden om te huilen. En op het moment dat je grote velden gaat volleggen met zonnepanelen, heeft dit een enorm effect op de biodiversiteit en het landschap. Ecologen luiden hierover nu al de noodklok. Het is al eerder gezegd, het Gooi is hier te klein en te waardevol voor. Nederland probeert zijn klimaatdoelstellingen te behalen middels de RES. Let wel, dit zijn niet de prijsdoelstellingen van de Klimaatdoelstelling 2015 waarnaar steeds verwezen wordt, ook in dit voorstel. Deze zijn namelijk A niet bindend en ten tweede, maar 50 procent uitstoot in 2050 te verminderen. 50 procent. Nederland heeft dit in de Klimaatwet van 2018 vertaald in 95 procent. En in 2030 moet al 49 procent zijn gehaald. Een veel te korte tijdspanne om deze uitrol technisch, natuurkundig en qua infrastructuur te kunnen realiseren en van elk realisme gespeend. En deze RES ligt vanavond voor. Een soort fuik waar je inloopt, want de keuze is reuze, zon of wind. Om draagvlak te vergroten wordt er gedaan of de regio's zelf mogen bepalen hoe ze de doelstellingen mogen invullen. Maar met de gegeven keuzemogelijkheid is het net zoiets als, wil je onthoofd of opgehangen worden? Bezuinigingen op energieopwekking tellen niet mee. En er staat wel, de energiebesparingsopgave in de bebouwde kom heeft prioriteit, maar het telt niet mee. Terwijl de CO2-uitstoot in onze regio voor 70 procent komt van het energieverbruik van de bebouwde kom. Vermindering van de energievraag is een efficiënte, haalbare en betaalbare manier om CO2 te reduceren. Het maakt de investeringsopgave in de toekomst minder groot, wat er niet aankomt, hoeft er ook niet af, omdat er minder energie nodig is. Maar ook daar is geen aandacht voor, waarschijnlijk omdat deze hele RES gedomineerd wordt door de energieleveranciers. En vermindering van de energievraag is geen verdienmodel. En als een regio zegt, wij willen een kerncentrale, dan wordt er ook niet geluisterd. Nu, wij denken er anders over en hebben dit in ons amendement meegenomen. Bij de Startnotitie werd gezegd, geen enkele regio is gelijk. Hoe kunnen we vanuit onze kernwaarden bijdragen aan de gestelde doelen en hoe kunnen we daarin onderscheidend zijn? Ook daarmee is verder niets gedaan. Het is bekend dat een derde van de CO2-reductie van bomen komt. Een van de kernwaarden van Laren is het enorme kapitaal dat Laren, inclusief de GNR-gronden, aan bomen en groen heeft, waarmee Laren in flinke mate bijdraagt aan CO2-adaptie. Wij willen dit middels een motie graag inzetten in ons bod naar de regio. Ik ga afsluiten, voorzitter. Wij hebben gisteravond op de commissievergadering gevraagd om een informatieavond voor onze inwoners, omdat dit het hele dorp aangaat. Op die avond moet ook duidelijk worden hoe ons landschap gaat veranderen onder invloed van de RES, onder de noemer RES in Beeld. In het al aangehaalde Webinar over de RES werd hier ook naar gevraagd. Het antwoord was, in Huizen hebben we animaties gebruikt, maar dat riep zoveel weerstand op dat we dit niet meer doen. Stuitend. Wij zullen vanavond dus onze wensen en bedenkingen inbrengen, samen met VVD, CDA en Laren Behoud, die voor zich spreken. Alsmede een motie van Liberaal Laren over de inzet van ons

groene kapitaal als CO2-adaptie. Enig out of the box denken kan ons hierbij niet worden ontzegd, maar daar zijn we Laren voor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Timmerman. Het is helder. De heer Wegter van de fractie van D66.

De heer Wegter: Dank u, voorzitter. Voorzitter, zoals vanavond al gememoreerd, is er een Startnotitie geweest waar de meerderheid van deze raad slechts kennis van nam. En daarmee was de toon gezet. Vanaf dat moment leunde men achterover, meende men verder geen verantwoordelijkheid te hoeven dragen en wachtte men af wat er nog op tafel zou komen. Vervolgens komt er iets op tafel en daar moeten we vanavond over oordelen. En of we daar nou kennis van nemen of niet, we worden geacht daarover een standpunt in te nemen. Dus dat kennisnemen is nu blijkbaar voorbij, we gaan nu aan de slag. Maar de toonzetting is evident. Wat betreft de meerderheid van deze raad is er geen enkele reden om je ongerust te maken over het klimaat, is geen sprake van urgentie, laat staan van medeverantwoordelijkheid van deze raad voor het verwerkelijken van de doelstellingen zoals die nationaal en regionaal en lokaal zijn bepaald. En dat is mijn grootste bezwaar bij de hele discussie die hierover plaatsvindt, die ik ook terugvind in het amendement die vanavond is ingediend. Er wordt niet expliciet nog een keer aangegeven dat men zich wenst te committeren om bij te dragen aan de doelstellingen die we met elkaar als samenleving hebben afgesproken. De Nederlandse regering, inclusief de VVD, heeft met elkaar een Klimaatakkoord afgesproken. En er wordt nu geacht dat de lokale overheden inclusief de burgers bij elkaar de verantwoordelijkheid nemen om die doelstelling waar te maken. Het enige wat ik tot op heden hoor hier rond de tafel, met uitzondering van de heer Vos, is waar men het niet mee eens is. Maar een expliciete bevestiging dat men zich wil committeren aan de doelstelling als zodanig, heb ik niet gevonden. Daarmee kom ik gelijk op de procedure voorzitter en daarna kom ik op draagvlak. Nee, laat ik eerst het draagvlak noemen. Het is belangrijk draagvlak. En ik erken dat tot op heden de communicatie richting burgers met betrekking tot wat op tafel ligt te wensen overlaat. Dat erken ik. Ik ben zelf bij het atelier aanwezig geweest, waren inderdaad 30 mensen, voor het merendeel beroepsmatig. Dat is onvoldoende om te zeggen dat er van draagvlak sprake is. Daar ben ik het mee eens. Maar de eerste verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren ligt bij ons, hier in deze zaal. Wij worden geacht de burger duidelijk te maken wat het belang is van de problematiek waar we mee te maken hebben. En als er dan zoals gisteravond geroepen werd, dit is broddelwerk, dan ben ik er niet van overtuigd dat dat het draagvlak creëert wat nodig is. We hebben allemaal de verantwoordelijkheid voor dat draagvlak en daar moeten we met elkaar aan werken. Daar kunnen we verschillen van mening over de instrumenten die daarvoor gebruikt worden. En ook ik heb vanavond kritiek op bepaalde instrumenten die aangedragen worden. Maar principieel ga ik ervan uit dat we de plicht hebben om bij te dragen aan die doelstellingen, inclusief de verplichting om daarvoor draagvlak te creëren. Nu wat betreft de procedure die samenhangt met het amendement. Het raadsvoorstel, het beslisvoorstel zoals het hier ligt, zegt nog steeds geen wensen en bedenkingen naar voren te brengen op dit concept. Weliswaar heeft de wethouder gisteravond aangegeven dat in de tekst die vervolgens op tafel komt, weldegelijk is aangegeven dat er door hem kanttekeningen zijn gemaakt die hij in het portefeuilleoverleg aan de orde heeft gesteld, waarvan akte. Maar ik zie niet in waarom dat het college zelf niet op grond van het feit dat ze bedenkingen heeft, dat dan ook kenbaar maakt in het beslisvoorstel. Ik zie niet goed in waarom dat het college gekozen heeft voor een, wat mij betreft, weinig dualistische procedure, namelijk een intensief contact tussen de meerderheid van deze raad en het college, om samen te komen tot de samenstelling van een amendement. Het amendement wat op tafel ligt is zeer uitdrukkelijk in overleg met het college tot stand gekomen, waar gisteravond op verschillende punten werd daarvan blijk gegeven. Dus van dualisme is in ieder geval geen sprake. En ik zie niet goed in waarom dat het college zelf niet haar verantwoordelijkheid neemt en zegt, dames en heren, op die en die punten zijn wij het niet eens en wij vragen u dus daar weldegelijk bedenkingen op aan te brengen. Het is voor mij een raadsel waarom het college dat

niet gedaan heeft. Dan kom ik bij de '...', dat zijn de zoekgebieden. En daar, en dat zal u misschien verbazen, de VVD en ook mevrouw Timmerman, dat ik voor de groot deel de kritiek steel. Ik erken dat het op zijn minst heel veel uitleg vergt om uit te leggen waar de en-en-gebieden, natura, GNR-gebieden, waarom die uitgerekend uitgekozen moeten worden voor windturbines en voor zonnepanelen. Ik heb daar vooralsnog ook zeer ernstige bedenkingen tegen. En ik denk dan ook dat het volstrekt redelijk is dat we die bedenkingen kenbaar maken. Daar is ook niks fout aan, want de samenstellers van dit stuk geven uitdrukkelijk expliciet aan dat dit een eerste ontwerp is wat voorwerp is voor verdere kritiek. En dat dus andere mogelijkheden weldegelijk kunnen worden aangedragen. Dit is dus niet in marmer gegoten. Dit zijn de eerste voorstellen, die ik voor een deel dus ook inderdaad kritiseer. En dus op dat punt moet niet gezegd worden dat we ons per se moeten vasthouden aan wat er nu op tafel ligt, er zijn weldegelijk modificaties mogelijk. Nu met betrekking tot de tweede stelling, dat we, zoals wel vaker door de VVD met name genoemd, we kunnen tekenen bij het kruisje. Of zoals mevrouw Timmerman zo prachtig uitdrukt, je kunt onthoofd worden of opgehangen. In beide gevallen een karikatuur van de werkelijkheid. Dit stuk is niet meer dan een eerste stuk in het kader van een proces wat in de komende jaren zal worden voortgezet. En wat ertoe zal leiden dat ook andere technieken betrokken gaan worden bij de instrumenten die op tafel liggen. Het stuk zegt het ook duidelijk. Het stuk geeft aan dat bijvoorbeeld aquathermiek en waterstof instrumenten zouden kunnen zijn die in de toekomst aan de orde komen. Kortom, het blijft niet bij deze eerste instrumenten die op tafel liggen, omdat die nu het eerst beschikbaar zijn. Die zijn het eerst beschikbaar, maar daarmee zijn ze niet als enige bedoeld. Integendeel, in de komende jaren zullen we merken dat andere instrumenten wellicht gaan prevaleren. En dat zou ertoe kunnen leiden dat op termijn, zeg van 15, 20 jaar, wanneer de windturbines weer aan vernieuwing toe zijn, dat die überhaupt niet vervangen worden. Kortom, dit is een dynamisch proces waarbij u een open mind moet kiezen voor de verschillende instrumenten. En dus, tekenen bij het kruisjes is niet aan de orde. Het gaat hier niet meer om dan een eerste aanzet met betrekking tot de thans beschikbare instrumenten. En andere instrumenten komen zeker in de toekomst aan de orde. Dan komen we bij het punt kernenergie. Ik werd vandaag gebeld door een bezorgde inwoner van Laren. Die had in de krant gelezen dat de meerderheid van Laren van de raad kernenergie bepleit. En die betrokkene vroeg mij, hij had ook het gerust genomen, dat men daarvoor is en dan daarvoor kiest om bij de Hut van Mie een dergelijke kerncentrale neer te zetten. En of ik dat kon bevestigen. Ik kon dat niet bevestigen, maar ik heb gezegd, wellicht kunt u uw licht opsteken bij de indieners van deze motie die daar waarschijnlijk meer van weten. Alle gekheid op een stokje meneer de voorzitter, ook ik erken dat het legitiem is om na te denken over kernenergie. Is niet bij voorbaat aan dat thema, ook voor mij niet. Hoewel, ik geef toe, mijn partij heeft daar ernstige bedenkingen tegen. Sterker nog, er is een politieke meerderheid in Den Haag, een politieke meerderheid ook in deze coalitie die kernenergie afwijst. Wat mij betreft kan in de toekomst nagedacht worden om daar anders over te gaan denken. Ik sluit overigens niet uit wanneer de nieuwe regering komt met een nieuwe coalitie, dat de VVD bijvoorbeeld samen met meneer Baudet en meneer Wilders al heel andere plannen op tafel legt. Dat zou allemaal kunnen. En ook dan moeten we daarmee ... En ook dat moeten we dan rustig bekijken. Maar om nu, in deze fase, wanneer we niet meer doen dan een eerste aanzet, namelijk we spreken over zonnepanelen en over windturbines, om dan in een keer te gaan zeggen, we moeten nou over kernenergie gaan nadenken. Ik moet u eerlijk zeggen, daar heeft de heer Vos gelijk in. Dan wekt u tenminste de indruk dat u niet geheel gepassioneerd, constructief bent na te denken over de stukken die op tafel liggen. En dan denk ik dat ik me voorzichtig heb uitgedrukt. Overigens, ik kan de samenstellers van het amendement uit de brand helpen. Uitgerekend vorige week heeft de Tweede Kamer een rapport ontvangen van twee onderzoeksbureau waarin uitgelegd wordt hoe het zit met de kernergieaanpak en wat de gevolgen dan zijn en de kosten die eraan verbonden zijn. Dat rapport ligt op tafel. Dat ligt nu bij de Tweede Kamer. Dat rapport wordt openbaar gemaakt. En ik denk dat de samenstellers van dit amendement dat maar eens goed moeten lezen, dan komen ze misschien nog een stukje verder. Kortom, dat dictum met betrekking tot de kernenergie moet ik ten stelligste ontraden. Kan ik niet anders

interpreteren dan als een truc om zoveel mogelijk spaken in het wiel te steken. Dan kom ik bij de andere onderdelen van het dictum. Dat is de zonnepanelen waarbij nu al gauw genoemd wordt dat dat in ieder geval in Laren niet kan, althans niet in de bebouwde kom wordt er nu gezegd. Waarom niet eigenlijk? Laten we daar eens even rustig over nadenken. Waarom moet in deze fase waarin we nadenken, wat kan Laren doen? We vullen hem gelijk in. We hebben beperkingen gezien. Het feit dat we een natuurgebonden dorp zijn met beschermd dorpsgezicht. Daardoor zijn, dat kan niet anders, bij ons de mogelijkheden beperkt. Maar zover er mogelijkheden zijn, ga dan niet onmiddellijk een blokkade opwerpen. Het kan best zijn dat we het niet bij Singer hoeven te doen, parkeerterrein. We zouden bijvoorbeeld kunnen denken aan een parkeerterrein bij de hockey, ik noem maar eens wat. Dat is toch allemaal denkbaar. Om bij voorbaat nu al hier een veto over uit te spreken lijkt mij op zijn minst prematuur, te meer daar er geen enkele positieve bijdrage wordt geleverd in dit amendement, anders dan afwijzen van wat er genoemd wordt. Kortom, ook dat stelt ons bijzonder teleur. Dan kom ik bij de laatste, de zoekgebieden. Die heb ik eigenlijk al genoemd. Daar kunnen we waarschijnlijk over voor een groot deel een gelijke mening krijgen. Maar het amendement zoals het hier ligt, is in ieder geval wat ons betreft volstrekt onaanvaardbaar en geeft een volledig verkeerd beeld of signaal aan de burger waar het uiteindelijk om draait. Ik verwijs naar een opmerking van de wethouder gisteravond in de commissie.

De voorzitter: Meneer Wegter, bent u wel bijna aan het eind van uw betoog?

De heer Wegter: Zeker.

De voorzitter: Want het is een krachtig betoog. Helder. Dank u.

De heer Wegter: Gisteravond heeft de wethouder een paar wijze woorden gesproken. Hij zei op het eind van de discussie, waarbij hij sympathie toonde voor de gedachte die ten grondslag liggen aan dit amendement, dat er wel opgepast moet worden dat men zich gaat isoleren. Want als men alleen maar dwars gaat liggen en in de komende tijd voortdurend alleen maar nee zegt, zou dat er uiteindelijk toe kunnen leiden, zo zei de wethouder, dat de hogere instantie ingrijpt. En beter is te anticiperen dan vervolgens straks te verliezen. De wijze woorden van de zijde van de wethouder. Laatste opmerking. Vervolgtraject ben ik het volstrekt mee eens, dat heeft de heer Loeff uitstekend verwoord. We zullen moeten nadenken ... Ook mevrouw Timmerman trouwens. We zullen moeten nadenken hoe we nu verder gaan. En dus die communicatie van de burger houdt niet op, we zijn er net aan begonnen. En u kunt erop rekenen dat mijn fractie alles zal doen om die communicatie te bevorderen. We moeten daar creatief in zijn. Met Corona is het allemaal ingewikkeld, maar in de komende tijd, dat debat moet gevoerd worden. En dat eindigt niet volgend jaar, het gaat in de jaren erna door. Dus wat mij betreft, hoe meer aandacht aan dat vervolgtraject hoe beter. Dank u voorzitter voor uw aandacht en voor uw geduld.

De voorzitter: Dank u, de heer Wegter. Het woord is aan de heer Van den Berg, neem ik aan.

De heer Van den Berg: Voorzitter, dank u wel. Na het mooie vlamme betoog van collega Wegter een paar observaties van het CDA. Ik ben van 1971. En ergens in de midden jaren '70 als klein jongetje dacht ik dat ik de rest van mijn leven in een regenpak zou moeten lopen vanwege zure regen. En nog maar een paar jaar later ging het opeens over een kernbom. Dus ik had nooit gedacht dat anno 2020 ergens nog mijn naam onder een motie zou staan om kernenergie te onderzoeken. Dan maken we een hele grote sprong, maar nu terug naar de werkelijkheid van vandaag. Ik zit hier als gemeenteraadslid, we zitten hier als fractie in een kleine gemeente, de heer Wegter zegt dat zojuist ook, met maar een hele beperkte omvang, ook maar een hele beperkte scope. Dat is ook meteen waarom wij bij de Startnotitie vorig jaar aangegeven hebben dat wat wij voorgelegd kregen drie maatjes te groot voor Laren is en gewoon ook niet de werkelijkheid is. En dat bleek ook en dat is ook de

reden waarom we er nu zo inzitten met een meerderheid van de raad. Dat de ambtelijke voorbereiding en de werkzaamheden die het afgelopen jaar gedaan zijn, nou, niet getuigen dat die veldkennis en gebiedskennis van het dorp Laren met de nabije omgeving nou echt heel goed onder ogen is genomen. Dan gebruikt de heer Faas, collega Faas, broddelwerk. En de andere coalitiepartij bij monde van de fractievoorzitter Karel Loeff noemt het geen broddelwerk. Of het wel of geen broddelwerk is, dat zal wel ergens in het midden liggen, maar ik begrijp die woorden wel en ik wil ze ook wel mee herhalen. Want broddelwerk doet verder niks af aan alle inzet en aan die 277 pagina's, maar de inhoud klopt meteen al niet. En dat is, wat meerdere partijen vanavond al gezegd hebben, de kaders, kennen waarover je gaat. En als we het over Laren hebben, we hebben het over gebieden die Natuurnetwerk Nederland zijn, voorheen EHS. En we hebben het over Natura 2000. Daar is de Gooi en Vechtstreek vergeven van. Dat is soms heel lastig, want daardoor kunnen we weinig woningen bouwen, zit er weinig economische ontwikkeling. Allemaal maar heel erg beperkt. Moet allemaal in de bebouwde kom plaatsvinden. Zo zijn we de afgelopen twintig, dertig jaar opgevoed hier. En dan zullen we nu, in de waan van de dag bijna zou ik willen zeggen, mee moeten gaan in zonneparken en windmolens. En daarbij hoort gewoon schaalgrootte. En daarom heb ik gisteravond verwezen, en dat doe ik nu nog een keer, aan de overkant van het water in Flevoland daar worden alweer windturbines afgebroken en wordt er een nieuw windpark opgericht. En dat heeft alles met schaal te maken. Dat wij bedenken dat er veertien hectare zonnepanelen in het Gooimeer moeten komen, terwijl het gewoon Natura 2000-gebied is en er op een eiland als Dode Hond nog zelfs een zeearend zit, of die dan straks geslachteerd moet worden door zo'n windmolen. Het is kruidenieren wat wij aan het doen zijn. En dan heb ik het weer terug naar Laren, dan is het nog meer kruidenieren. Maar dat wil niet zeggen dat we het ontkennen, heer Wegter, alleen wij missen in alles, zowel toen met de Startnotitie als met wat er nu voorligt, gewoon eens het maatwerk waar Laren wel in mee zou kunnen doen. En daar zit de motie of het amendement met de kernenergie in, omdat er gewoon ook niet geluisterd wordt naar ons en wij eigenlijk gisteravond ook zelfs te verstaan krijgen, u mag een beetje meedenken en meepraten. We krijgen zelfs verweten dat we eigenlijk alleen maar statements maken, maar weinig vragen stellen. Nou, de antwoorden op de vragen waren ook niet altijd even duidelijk. Maar dat maakt een beetje gewoon dat er een ongenoegen gaat leven, in ieder geval bij mijzelf, en ik bespeur zo bij meerdere raadsleden, dat wij gewoon nu wel een punt moeten maken. Want zoals de heer Wegter net zegt, doe nou in ieder geval een stap voorop en ga meedenken. Nou, daar ben ik ook nog wel vaak van. Maar dat zal in dit geval alleen maar verder averechts gaan werken, omdat we dan gewoon op een trein zitten waar we niet meer vanaf kunnen, want in dit geval dendert die door. En dat maakt waarom we ook gewoon, denk ik, nu die streep moeten trekken en een amendement indienen waarvan, nou, als je scherp zegt, misschien moet je dat allemaal wel zo doen? En ik denk juist dat het feit dat van links naar rechts een VVD-fractie, een Larens Behoud-fractie, maar zelfs de grootste oppositiefractie Liberaal Laren en wij samen het eens zijn geworden in vrij korte tijd over een tekst, wel duidelijk maakt dat er hier iets voorligt waar we echt op de rem moeten trappen. Niet op de rem moeten trappen, omdat we niet vooruit willen kijken, maar gewoon dat er op dit moment niet naar ons geluisterd is. Ik kom tot afronding zo, voorzitter. Maar daar horen nog een paar observaties bij. Parkeerplaatsen overdekken, windmolens in de hei. Wat hebben we nog meer bedacht? Maar er wordt niet ... Als we het daar dan over hebben, dan wordt alles vaag gemaakt. Dus dat moeten we opeens maar gaan meedenken en meepraten. Maar dat is in Laren maar zeer beperkt mogelijk. En dat missen we dan elke keer ook in de beantwoording en ook in deze zienswijze. En misschien is dat ons geluk, en Liberaal Laren heeft dat zo meteen nog in een motie verwoord, wij leven in een hele mooie, groene omgeving. En dat is tegelijkertijd de grootste beperking. En als ik misschien raadslid zou zijn in Zeewolde of in Almere waar honderden of duizenden hectares grond liggen, dat je misschien een andere afweging maakt, maar als raadslid hier in Laren kunnen we niet anders constateren dat wat er voorligt niet aan de werkelijkheid behoort. Allerlaatste punt nog. De heer Wegter heeft het net over ... De wethouder heeft inderdaad gisteren een soort van dreiging uitgesproken dat het Rijk anders misschien gaat ingrijpen. Ik wil u eraan herinneren, datzelfde Rijk

verantwoordelijk is voor de Natura 2000 uitvoering en voor de aanwijzing en de realisatie van NNN in Nederland, samen met de provincies. Het zou bijna wanbeleid zijn als wij hier nu aan voorbij zouden gaan en dit niet ook zouden opmerken, en dat is ook door collega's gezegd, want laat dat Rijk dan maar komen, want dan moeten ze hier dus alles gaan ontgrenzen en dan komt datzelfde Europa weer om de hoek kijken dat we gewoon niet aan onze verplichtingen voldoen. En dat geloof ik niet, dat kan hier niet, het moet op een andere plek, dit heeft niks te maken met non in my backyard. Ik zou nog graag zelfs meedoen om tegen een petitie tegen een biomassacentrale in Weesp te tekenen. Wij moeten hier gewoon de regio zoeken. En in Laren is het gewoon niet voorhanden en in een heleboel andere plekken in dit gebied ook niet. En vandaar van harte een ondersteuning naar het amendement, maar ook dit betoog voorzitter, in deze ronde, dat wij gewoon gehoord worden als klein dorpje en we zijn niet voor niks zelfstandig gebleven.

De voorzitter: Dat laatste is zeker het geval. Het woord is aan de wethouder, de heer Stam. Ik heb weinig vragen nu gehoord overigens.

De heer Stam: Nou, het lijkt alsof de Tweede Kamer bezig is hun werk over te doen, meneer de voorzitter. Kijk, wij hebben te maken met een, ik heb het gisteren ook nog eens uitgebreid gezegd, zeer uitgebreide vraag of wij al of niet iets moeten doen aan het klimaat in de komende tientallen jaren. Ik moet u eerlijk zeggen, ik heb het al vaker gezegd, ik ben niet een klimaatscepticus, maar wel een Klimaatakoordscepticus. Ik vind dat sommige dingen in dat akkoord nou niet bepaald fantastisch geregeld zijn. Maar we moeten ons wel realiseren dat de Tweede Kamer op dit moment voor een deel aan het woord is en ons een aantal opdrachten heeft meegegeven. Je kunt daar natuurlijk, en meneer Van den Berg wijst daar ook wel op, en daar wordt door anderen ook wel over gezegd, bij het kruisje tekenen en kruidenieren in Laren, natuurlijk kunnen wij, en dat zullen we ook moeten doen en dat heb ik geprobeerd in mijn kanttekeningen te doen, moeten wij bezwaar maken tegen de dingen die gerechtvaardigd zijn om daartegen bezwaar te maken. Tegelijkertijd zullen we ons moeten realiseren, ik heb het gister ook genoemd, dat als je in de portefeuillehoudersoverleggen die ik heb gehad, tot tweemaal toe, zij het via Teams, maar toch, Zoom geloof ik was het, is het duidelijk dat zelfs in de regio er een hele verschillende opvatting is van de manier waarop je met de RES omgaat. Ik heb gisteren gezegd dat als je kijkt waar ikzelf, maar ook gesteund door Blaricum en Hilversum op bepaalde fronten, zegt, is die RES nou niet veel te ver gegaan? Moeten we daar niet enige beperking op aanbrengen? Ik zal er dadelijk ook even op terugkomen. Zegt bijvoorbeeld de regio aan de oostkant, of zeggen de gemeentes aan de oostkant van de regio, ik vind het maar weinig ambitieus, zou het niet veel meer mogen? Dus in die zin, als je dat nou weer vertaalt naar het land, dan heb je te maken natuurlijk met weet ik hoeveel RESsen die gemaakt moeten worden met weet ik hoeveel regio's die er met elkaar moeten proberen uit te komen. En we staan natuurlijk, en dat is ook al door meneer Wegter geloof ik gezegd, voor een reusachtige opgave om toch iets voor elkaar te krijgen. En we doen dat op een dynamische manier, en ik ga op dit moment ... Ik zal zo dadelijk terugkomen op de kritische kanttekening die ik er zelf bij heb gemaakt en een reactie op het amendement. Ik wil er nog wel even iets anders bij zeggen. Ik voel me nogal aangesproken door het feit dat meneer Wegter meent dat het ... Omdat ik gister heb gesproken over het amendement, wat ik toevallig die middag had ontvangen, wat helemaal niet ongebruikelijk is, want dan kunnen we ons enigszins voorbereiden, dat dit weer het zoveelste voorbeeld is van het feit dat het college eventjes met de raad amendementen afspreekt. Meneer Wegter, dat is, in uw woorden gesproken, echt een verschrikkelijke overdreven stelling. Ik heb op geen enkele manier met de raad over het amendement gepraat. Ik zou het op prijs stellen als u dat ook terugnam. Verder heb ik gisteren gezegd dat het college heeft voorlopig ... Heeft gezegd, we gaan niet de raad voorschrijven wat er zou moeten gebeuren. De raad zegt dan, het college stelt de raad voor om de volgende kanttekeningen ... We hebben deze keer gezegd, laten we dat nou doen in de vorm van kanttekeningen in de tekst van het voorstel. Het is niet veel anders dan dat. En als ik dat ... Als u zegt dat dat u beter in het ... Als

college dat dat beter in het voorstel voor de raad kunnen opnemen, prima. Maar de raad is mans genoeg om dat zelf ook te kunnen. Nou even ingaand op de verschillende opmerkingen. Meneer Vos heeft natuurlijk een warm, past in deze setting natuurlijk, pleidooi gehouden om veel meer te doen aan klimaat en klimaatdoelstellingen. Wordt ook door veel mensen verschillend gepraat over participatie. Ik heb een paar keer al tegen de raad gezegd, en ik ... Het is niet aan mij om de raad enig verwijt te maken natuurlijk, maar in 2018, nee 2016, nee '18, voordat ... In het vorige college, op het end van het vorige college, toen collega Smit na het vertrek van burgemeester Roest de klimaatportefeuille had overgenomen, is er door de raad vastgesteld een klimaatbeleidsplan. En het klimaatbeleidsplan, is wel goed om dat nog even in herinnering te roepen, dat heeft weldegelijk een heleboel harde afspraken gemaakt. Dat heeft u zelf afgesproken. Ik geloof dat de afspraak bijvoorbeeld in dat beleidsplan begin 2018 is geweest, de raad heeft gezegd, we moeten in 2022 28 procent minder CO2 hebben. Er moet 16 procent hernieuwbare energie in het dorp worden geregeld. Nou zou je kunnen zeggen, dan heeft het nieuwe college dat geërfd. Maar goed, ik was ook onderdeel van het vorige college. Maar we hebben zowel vorig jaar als dit jaar een uitgebreid plan aan de raad gepresenteerd wat heet, het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid. En ik heb al eerder gezegd, waar vanavond natuurlijk enorm veel grote woorden worden gewijd aan, we moeten wat doen aan het klimaat en het gaat te ver en zou je het niet anders doen, heb ik de afgelopen maanden, jaren van de raad buitengewoon weinig input gekregen als het gaat om klimaat en besparing en reductie en aanpak. En ik heb gister tegen meneer Vos gezegd in de toezegging, dat ik graag nog eens een keer met de raad in gesprek zou willen over het programma wat we hebben gemaakt, om te kijken wat daar te realiseren valt. Want ik realiseer me namelijk heel goed dat van het gas afgaan in Laren een buitengewoon ingewikkeld vraagstuk is, om niet te zeggen een onmogelijk vraagstuk. Dat tegelijkertijd de vraag hoe je gaat isoleren in een dorp ook een ongelofelijk ingewikkeld vraagstuk is. Ik praat nu even buiten de kaders van de RES. En gisteren op een opmerking van mevrouw Timmerman heb ik nog eens gezegd, als ik op me in laat werken wat de kosten zijn van het isoleren alleen al van de woningbouwverenigingen, dat wordt nu geschat op veertig- tot zestigduizend euro, heb je nog geen warmtepomp, heb je nog niks gedaan, heb je alleen maar geïsoleerd. Als je in het dorp de grotere huizen, die we ook hebben toevalligerwijs, moet isoleren, oudere huizen, grotere huizen, praat je over bedragen van honderdduizend plus. Het Rijk heeft op geen enkele manier aangegeven hoe ze dat gaan financieren. Door Tijmen Smit en door mij in het vorige college zelfs bij meneer Nijpels nog op bezoek geweest. Hebben we gezegd, kun je nou daar een financieringsmethodiek voor bedenken. Nou, tot de dag van vandaag is daar niets van terechtgekomen. Het is er gewoon nog niet. En om maar even aan te geven hoe ingewikkeld die problematiek is. Dat met name waar het gaat om de opmerking die meneer Vos heeft gemaakt. Want ik vind weldegelijk dat we er wat nodig aan moeten doen, maar dan moet de raad wat mij betreft ook graag meepraten. En niet alleen maar omdat we nu de RES behandelen. Het punt van de VVD en dat heeft ook met het amendement te maken, ik denk dat ik op zichzelf geen bezwaar heb tegen dat amendement. Ik heb er wel een paar kleinere opmerkingen over, maar het sluit op zichzelf aan bij de opmerking die ik zelf in de notitie heb aangegeven. Dus wat dat betreft ... Waar ik ben ... Wat dat betreft was ik, in zekere zin, ook een beetje roepen in de woestijn, want ook in de regio was er een heel verschillende opvatting over de manier waarop moest worden gereageerd op die RES. Geen rekening gehouden met kwetsbare gebieden, dat vind ik ook. Ik vind dat, zeker waar ... Ik heb gisteren nog even de anekdote verteld, dat de Wasmeren in het oorspronkelijke stuk waren in Hilversum gevestigd. Maar dat komt omdat Hilversum altijd stukken van Laren inpikt, heb ik gemerkt. Maar dat er ook Wasmeren zijn die in Laren liggen en dat is natuurlijk heel ... Ik vond het heel vervelend om te merken dat die in het programma terecht waren gekomen. Dat was niet ons voorstel. En ik ben er ook ... En het college is er ook buitengewoon op tegen. Is er vooraf rekening geweest ... Is er rekening gehouden of is er ... Zijn er gesprekken geweest met de infrastructurele partners? Daar is gisteren door ambtenaren van gezegd, er is weldegelijk contact geweest met partners natuurlijk die ... Met de waterschappen, met de netwerkbeheerders, met de woningbouwcorporaties. Dus in die zin is er natuurlijk wel

een brede maatschappelijke discussie geweest. En ook met de netbeheerders is er weldegelijk gesproken. En die achten blijkbaar het mogelijk om die infrastructuur daarvoor aan te leggen. Dan de participatie. Ik denk inderdaad dat dat nog wel een hele verbetering behoeft. Het is zo dat de raad gaat uiteindelijk de RES 1.0 vaststellen. Het is ook niet zo dat wij vanavond daar nu een klap op geven, maar we gaan die bedenkingen inbrengen en dan hopen we het voor elkaar te krijgen dat er dingen uit gaan. Dus ik zal dadelijk even ingaan op het amendement, maar voorderest met datgene wat de VVD opmerkt, zonder dat ik het amendement heb gezien meneer Wegter, ben ik het eens. Larens Behoud neemt, net als ik, afstand van de term broddelwerk. Ik vind dat op zichzelf ... Ik vind dat ambtenaren die daaraan hebben gewerkt hun uiterste best hebben gedaan. En je kunt er weldegelijk kritiek op hebben, moet ook. Je moet er inhoudelijke kritiek op hebben. Maar om het nou weg te zetten als broddelwerk, vind ik wat ver gaan. Maar goed, ieder kiest daar zijn eigen woorden voor. Participatie vraagt meneer Loeff, doe daar veel meer aan. Nou, ik neem dat op me om dat ook de komende tijd te gaan doen. Mevrouw Timmerman heeft het nodige gezegd. Ook daar geldt voor dat er betrekkelijk weinig vragen zijn. Ik vond het opvallend dat mevrouw ... Dat u begon met, als die klimaatcrisis er al is. Dat vond ik een interessante zin. Is daar de vraag die ik aan u misschien mag stellen, meent u nou dat er geen klimaatcrisis is of wel? Want ik heb het gevoel dat die er wel is en dat we daar wat aan moeten doen. En voor het overige ben ik het eens met zaken die u heeft genoemd, aansluitend op het amendement en op de informatieavonden die zouden moeten komen. D66, zo vriendelijk als meneer Wegter is en altijd is geweest, heb ik mijn opmerking gemaakt over het amendement. En hoor ik graag zijn opmerking nog even over. De Hut van Mie met een kernenergie ... We kunnen hem de Hut van Thorium noemen of zoiets binnenkort, maar dat lijkt me toch ... Dat lijkt me ook geen verstandige keus. Maar ik begreep al dat u het grappenderwijs bedoelde. Maar met de stand van het water op dit moment in de Hut van Mie, kun je daar misschien wel iets met aquathermie nu doen. Dat is misschien wel mogelijk. Ik sluit me in die zin wel aan bij meneer Wegter als hij het heeft over de doelstelling op landelijk niveau. Kijk, ik zit daar ... Dat is voor mij ... Vind ik zelf ook een lastig probleem. Je hebt van bovenaf, zou je kunnen zeggen, worden er afspraken gemaakt. Dat vindt zijn oorsprong in die klimaattafels. Dat, uiteindelijk heeft de regering daar een Klimaatakkoord voor afgesproken. Maar het moet nog steeds door de Tweede Kamer. En bij mijn weten is dat nog steeds ook niet gebeurd. Maar de bedoeling van die RES is nou juist dat op lager niveau, vanuit de overheid geredeneerd natuurlijk, ook draagvlak ontstaat. En, nou ja, dat is een belangrijk punt. En in ieder geval krijgt u t.z.t. nog zeker de gelegenheid om daar wat van te vinden. Het is overigens ook nog eens zo dat als u daar ... Als daar gebouwen of anderszins in ons gebied komen, dat er ook zoiets als een bestemmingsplanwijziging moet komen. Dus er zijn op zichzelf nog wel methoden om daar wat aan te doen als raad en als Laren, maar het is ook een kwestie van, ben je bereid om in dat enorme speelveld, wat niet alleen Nederland is, maar wat ook Europa is, de wereld misschien wel, om als Laren te zeggen, nou ja, dat kan allemaal wel zijn, maar wij doen niet mee. Ik denk dat je mee moet doen, maar je moet proberen hier verstandiger mee om te gaan en niet de dingen te doen die onverstandig zijn. Nou, u heeft het gehad over de zoekgebieden. U was het eens met de kritiek. De parkeerplekken. Ik heb er zelf van gezegd in mijn opmerking in de richting van ... In het overleg met de portefeuillehouders, dat het wat mij betreft niet echt in het centrum van het dorp zou moeten komen. Ik heb niet gevonden, tot nog toe, dat het niet zou kunnen komen bijvoorbeeld op het parkeerterrein van de voetbal. Dat zou wat mij betreft, als dat ... Daar hebben wij altijd van gezegd, dat moet onderzocht worden. Het is niet zo dat wij zeggen, het zal daar gebeuren. Maar je kunt er weldegelijk naar kijken. Maar om het bij Singer te doen of in het ... Om ... Maar ... En het amendement spreekt over de bebouwde kom, dat is een beetje de vraag van, wat bedoelt u daar nou mee? Ik heb even ... Ik sprak meneer Loeff van tevoren nog even, of meneer Faas geloof ik. En ik geloof dat daar misschien wel een uitleg aan te geven valt. Dan alternatieven ...

De voorzitter: Meneer Stam, wilt u langzaam ... U gaat de goede kant op hè?

De heer Stam: Ja, ik nader het einde.

De voorzitter: Heel goed, dank u.

De heer Stam: Samen met ... Alternatieven. Het punt van de RES is natuurlijk, en daar kun je heel veel van vinden en dat wordt ook gedaan vanavond, dat gaat over zon en wind. Dat is waar. Er wordt ook genoemd geothermie, aquathermie. We hebben daaraan toegevoegd kernenergie. Er staat ... Ook in mijn reactie is niet gezegd, er dient kernenergie te komen. Er wordt gezegd, er dient onderzoek gedaan te worden naar kernenergie. En ik vind dat in een open opvatting, zoals meneer Wegter die natuurlijk ook geraakt is door de verlichting, moet je toch op zijn minst nadenken over datgene wat er eventueel zou kunnen in de toekomst. Meer heb ik daar niet van te melden. En het CDA is, begrijp ik, van de zure regen terechtgekomen in een discussie over kernenergie, met hele stappen tegelijk. Ik ben het met u eens als u zegt, het is een beperkte scope die we hebben. Wat is onze schaalgrootte? Flevoland zal ongetwijfeld opschalen met zijn windopwekking. Dat zie je ook natuurlijk verdedigend terug. Je ziet in Huizen, die zegt, nou, als je het aan de overkant doet, dan vind ik het niet zo erg meer. Maar er zit natuurlijk wel een beetje een not in my backyard gevoel achter. Nou, ik denk dat wordt er niet naar geluisterd, dat is uw laatste opmerking, en het dendert maar door. Ik hoop in ieder geval dat met de opmerking die we met elkaar hebben gemaakt het amendement wordt aangenomen, dat ik in ieder geval de raad kan beloven als het wordt aangenomen om mijn uiterste best te doen om dat uit de RES te halen. Blijven staan.

De voorzitter: Wat u wilt. Wethouder Stam, dank voor uw eerste termijn. Beantwoording van de eerste termijn, een zeer uitgebreide, grondige eerste termijn ook gehad van de zijde van de raad. Dat zal zich ongetwijfeld uiten in een beknopte tweede termijn. Ik weet niet of iedereen het woord wil voeren in de tweede termijn. Dan moet je dat vooral aan mij kenbaar maken. Maar ik heb in ieder geval de heer Van den Berg gezien die als eerste het woord wil voeren. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou, allereerst de wethouder dank voor zijn goede en duidelijke beantwoording. Ik wil eigenlijk maar een voorbeeld nog aanhalen om vooral het not in my backyard syndroom van ons weg te houden en tegelijkertijd ook dat we weldegelijk vooruit kunnen kijken. Maar wat wij missen, en het woord Flevoland viel ... Ik wil het niet zeggen zoals dat in Huizen is gezegd, dan hebben we er niet zoveel problemen mee. Als morgen de Gooi en Vechtstreek zou zeggen, we gaan twee, drie boerderijen kopen in Flevoland en we tellen daar gewoon vijf miljoen euro voor neer en we gaan daar vijf of zes windmolens bouwen die in een groot plan zitten en we investeren daarmee, en voor mijn part blijft die energie zelfs in Almere en Lelystad hangen, dan vind ik dat uitermate allemaal zaken waar je prima over zou kunnen praten. Maar dat mis ik. En dat is het enige wat ik in termijn twee er nog aan toe wil voegen. En ik hoop dat we tot een vlotte afstemming zo meteen komen.

De voorzitter: De heer Van den Berg bepleit een stukje ondernemerschap. Mevrouw Timmerman, gaat uw gang.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ik zou nog iets willen zeggen naar aanleiding van wat meneer Stam zei, de wethouder. Allereerst hartelijk dank. De kanttekeningen die de wethouder heeft gemaakt in het portefeuillehoudersoverleg zijn daar niet overgenomen in de RES en daarom doen wij het vanavond. Perfecte samenwerking lijkt me. Wij zouden ook graag, en dat is nu al toegezegd, als raad met de wethouder in gesprek gaan over het realistisch gehalte van onze ambities, hoe deze in het klimaatbeleidsplan van Laren zijn neergelegd. Zijn deze nog te realiseren met de huidige inzichten? En dan nog iets op de subsidies van de isolaties. Ook voor de woningbouwverenigingen, en dat weet ik toevallig, zijn er heel veel subsidies bij het Rijk

tegenwoordig weg te halen. Dus als u wilt, dan kan ik dat een keertje op papier zetten voor u. U heeft ook nog gezegd, wij gaan vanavond de Concept RES vaststellen. Maar dat gaan we niet, want bij het besluit staat, wat wij vanavond besluiten is, geen wensen en bedenkingen naar voren brengen ten aanzien van de Concept RES. En wij brengen wel wensen en bedenkingen. Dus we stemmen niet in, maar wij hebben wensen en bedenkingen ten opzichte van de Concept RES. Dan nog even naar meneer Wegter. Die heeft het over de Startnotitie. Het is niet tekenen bij het kruisje of over het eerste concept. En het is niet tekenen bij het kruisje, want er komen er nog heel veel. Maar als ik ga kijken naar het verschil tussen de Startnotitie en nu het eerste concept. In de Startnotitie stond nog, gelukkig niet zo dat je er ... Ik heb het letterlijk uit het verslag. Gelukkig niet zo dat je per regio een opgave krijgt zoals het Gooi staat voor zoveel terawattuur. Hier zijn geluk ... Daar zijn we vrij in. Kunt u voorstellen dat een provincie of gebied nu eenmaal meer mogelijkheden heeft dan een ander gebied? Er zal weinig kunnen in het Gooi. Dat wordt niet van bovenaf opgelegd. En de natuur zullen we niet aantasten. Nu krijgen we in het Concept RES ... Zijn er dus wel terawatturen vastgesteld, wordt er wel van alles aangewezen. En wij zijn bang dat we er behoorlijk ingezogen worden en dat we in een fuik lopen. Dus tekenen bij het kruisje, als we nu niet aan de bel trekken, is straks wel aan de orde. Dan nog even over de kernenergie. Meneer Wegter zei, dat is er pas over twintig, dertig jaar. Nou, ik zei al, als we morgen een kleine kernreactor bestellen, dan hebben we hem, bij wijze van spreken, overmorgen in huis. Die zijn al te koop.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Wegter.

De heer Wegter: In de Gooi en Vechtstreek zetten. Gaat u die daar neerzetten of wordt hij dan weer ergens anders ... Maar zeker niet in de Gooi en Vechtstreek. Dat is mijn eerste vraag. Tweede vraag is, de wethouder was ook gefraspeerd door een kleine opmerking bij het begin van uw betoog toen straks, toen u zei, als er al een klimaatcrisis is. Kunt u dat nog even nader toelichten? De wethouder was daar enigszins over verrast, ik ook moet ik zeggen. Kunt u dat nog even nader toelichten?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja hoor, dat eerste dat kan ik zeker. Persoonlijk denk ik dat we helemaal geen klimaatcrisis hebben.

De heer Wegter: O nee. Maar dat is helder.

Mevrouw Timmerman-Hamers: En daar zijn de meningen heel erg over verdeeld.

De heer Wegter: Dat is prima.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dus daar laat ik me niet echt over uit.

De heer Wegter: Dan weten we waar we aan toe zijn.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Precies.

De heer Wegter: Dan hoeven we verder niet meer te praten. Dan weten we het.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dat is één. Wat wilde u nog meer ook alweer weten?

De voorzitter: Meneer Wegter, uw microfoon. U wilt ook voor uw inwoners goed verstaanbaar zijn.

De heer Wegter: En de locatie van de kerncentrale. Als u ... Laten we die ... U zegt, binnen tien jaar is hij klaar, is hij wel veilig. Gaat u die dan promoten om die in de Gooi en Vechtstreek neer te zetten?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Als er een goede locatie is wel, ja.

De heer Wegter: O, dat zou u wel willen?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Want dat kan tegenwoordig heel veilig en ze zijn heel erg klein.

De heer Wegter: Mag ik dus morgen vertellen aan mijn familie dat wat betreft Liberaal Laren zij een voorstander is van een veilige kerncentrale in de Gooi en Vechtstreek?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dat mag u van mij zeggen, ja.

De heer Wegter: Nou, dat vind ik ... Inderdaad om dat te horen. Maar dat is geen klimaatcrisis, dat begrijp ik. Hartelijk dank.

De voorzitter: Dat was uw interruptie, de heer Wegter?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dat is mijn persoonlijke mening hè.

De voorzitter: Ho, ho, ho, stop.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Meneer Wegter.

De heer Vos: Mag ik daarop reageren voorzitter?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dat is mijn persoonlijke mening.

De voorzitter: Fijn. Meneer Vos, u probeert nog wel via de voorzitter te spreken. Dank u. Meneer Vos, aan u is het woord. Dank u.

De heer Vos: Ik vroeg ... Kijk, u zegt terecht, dat is uw persoonlijke mening.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Mag ik ... O, mag ik nog even afmaken?

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van meneer Vos.

De heer Vos: Ik had het woord gekregen, mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: O, meneer Vos. O, oké.

De heer Vos: Even aansluiten op wat meneer Wegter zegt op uw opmerking van zojuist, uw particuliere mening. Die is volkomen fact free, is nergens op gebaseerd. Ik begrijp niet hoe u hier aan tafel durft te zeggen dat er misschien een klimaatcrisis is. Er is een crisis. Die is wetenschappelijk bewezen. En als u op basis van onzin dingen gaan beweren, we kunnen wel een kerncentrale neerzetten in Gooi en Vechtstreek, die is over tien jaar beschikbaar, dat is allemaal apert onjuist. En ik hecht eraan om dat hier te stellen aan deze tafel, en volgens mij heb ik dezelfde mening als de heer Wegter erover, daar moeten we mee stoppen. We praten over dingen die er niet zijn, die niet kloppen en die alleen een particuliere mening zijn, die uit de lucht gegrepen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, aan u is het woord.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik ben het helemaal met u eens dat we moeten stoppen met praten over dingen die niet bewezen zijn. En daar hebben wij een andere mening over.

De heer Vos: Dat klopt.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Precies.

De heer Vos: En ik heb geen mening, ik heb feiten.

De voorzitter: Helder.

Mevrouw Timmerman-Hamers: En dat is geen mening, maar dat zijn bij mij ook feiten.

De voorzitter: Als het zo doorgaat kunnen we hier de energie opwekken.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dat zijn alleen andere mensen, die daar andere onderzoeken naar gedaan hebben. Maar ik spreek u over twintig jaar nog wel en dan zult u het waarschijnlijk met mij eens zijn.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, vervolgt u uw betoog.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, ik ga nog heel even verder. Meneer Wegter heeft het over angst voor hogere instanties die dan ingrijpen. Maar dat mag natuurlijk nooit een drijfveer zijn om iets te doen wat je eigenlijk helemaal niet wil. En meneer Wegter had het ook over, van bovenaf is er wetgeving gemaakt. Dat deed mij denken aan iets wat ik vanmorgen las. De Eerste Kamer stuurt de EU-Klimaatwet retour wegens, daar ga je helemaal niet over. En ik zag direct een parallel eigenlijk met de RES en de Klimaatwet. Dank u wel.

De voorzitter: Voor de tweede termijn, de heer Wegter. Wacht, meneer Vos heeft u nog een interruptie op mevrouw Timmerman? Dan krijgt meneer Wegter eerst het woord en daarna geef ik u het woord.

De heer Wegter: Ik ben ... Ik stel vast dat volgens de woordvoerder van Liberaal Laren niet alleen er geen klimaatcrisis is, maar dat ook de Europa in ieder geval niks met milieu te maken heeft. Dat is haar opvatting. Dat is een persoonlijke opvatting. Daar neem ik kennis van. Maar het wordt wel uitgesproken in deze zaal. Dan moet ik even toch terugkomen, want de wethouders was enige mate toch, ik wil niet zeggen geïrriteerd, maar gefraspeerd door mijn opmerking met betrekking tot wat ik meende te zien aan een dualistische aanpak die gebrekkig was in dit geval. Wellicht heb ik het verkeerd gezien, want ik kijk niet achter de schermen. Ik ben als oppositie vaak alleen voor de schermen. Maar uw beslisvoorstel, de tekst die daar ligt, komen een aantal elementen in die rechtstreeks terug te vinden zijn in het amendement. Aan de andere kant had u geen behoefte blijkbaar, als vertegenwoordiger van het college, om zelf te zeggen dat u bedenkingen had. Dat hebt u blijkbaar overgelaten aan de raad. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat daarover wellicht enig overleg heeft plaatsgevonden om tot die procedure te komen. Dat is legitiem, maar dat is de vaststelling die u doet. Maar nogmaals, als u denkt dat ik daarmee uw integriteit op welke wijze ook in twijfel zou trekken, u weet, ik ken u heel goed, dat is het laatste wat vanavond zou moeten overblijven van deze uitermate interessante avond. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Vos en dan de heer Faas.

De heer Vos: Dank u wel, voorzitter. Toch nog een paar puntjes die mij opgevallen zijn naar aanleiding van een aantal dingen die hier aan tafel gezegd zijn. Het was mij ook opgevallen de twijfel over het bestaan van een

klimaatcrisis. Ik geloof dat het in geen jaren zo warm is geweest, zo weinig water of zoveel water. De feiten spreken volgens mij voor zichzelf. Een paar dingetjes. Duurzaamheid hebben we het over gehad. En Larens Behoud kwam over duurzaam. Duurzaamheid wil meer zeggen dan alleen maar CO2, en wel meer zeggen dan alleen maar andere kleine dingetjes. Dat heeft te maken met verantwoordelijkheid die we voelen voor ons nageslacht, voor de mensen na ons. En een grote groep, en ik schaar me daar zelf ook onder, zit in een zogenaamde risicogroep. Maar er komen hierna nog een heleboel generaties die we absoluut niet mogen opzadelen met dingen die wij hier en nu besluiten. En daar is kernenergie toch wel een van de hele zware beslissingen. En dat is geen lachertje. En dat is ook niet iets om fact free over te praten, over tien jaar staat er eentje bij de Hut van Mie. Ik geloof niet dat we dat moeten willen. Want daar doen we dingen mee waar we echt toekomstige generaties een enorm niet plezier mee doen. Dat is onze verantwoordelijkheid. En ik wilde dat toch eventjes heel duidelijk gezegd hebben, dat dat niet alleen maar over CO2 gaat. Larens Behoud maakt zich zorgen over of de burgers het nog wel kunnen volgen. Nou, ik ben blij met uw zorgzaamheid, maar bij andere dikke rapporten hoor ik dat argument nooit, als dat gaat over een plannetje dit, een plannetje. Dat waar ik een kleine vijfhonderd pagina's als toelichting krijg, krijg ik nooit die zorgen van, zouden de burgers het nog wel begrijpen? Ik vind dat wel heel wonderlijk. Ik schaar me wel onder die mensen die zeggen, we moeten wat meer gaan doen en het nog meer onder de aandacht brengen. Dat ben ik het wel helemaal honderd procent mee eens. En nog twee opmerkingen dan. Er wordt gesproken door meneer Van den Berg over kruideniermaatregelen. Ja, misschien zijn dat wel kruideniermaatregelen. Maar ik denk ook werkelijk dat ook hier en nu en aan tafel en in je privéhouishouden en overal ook inderdaad maatregelen genomen kunnen worden. Het roepen naar Europa en het roepen naar de regio, dat is één. Maar het begint inderdaad ... En dan is het misschien maar kruidenieren. Maar inderdaad, een elektrische auto scheelt een heleboel.

De voorzitter: U heeft een ...

De heer Vos: U wilt me iets zeggen denk ik?

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van den Berg.

De heer Vos: Ik wacht eventjes.

De heer Van den Berg: Ik ben blij dat onze nieuwste Larense fractie in ieder geval nog wat aandacht besteed aan die andere hele kleine fractie. U zegt inderdaad van, er zijn ook heel veel lokale, kleine initiatieven. En dat ben ik helemaal met u eens. En dat zijn we volgens mij hier allemaal met elkaar eens. Alleen daar mag het in de RES dan weer niet over gaan en dat stoort mij ook.

De voorzitter: Meneer Vos, vervolgt uw betoog.

De heer Vos: We zijn het eens kennelijk, ja. Maar laten we het geen kruidenieren noemen, want juist, ik denk, kleine initiatieven heel erg de moeite waard zijn. Tenslotte mijn laatste opmerking. We leven in een rare tijd. Ik geloof dat dat het cliché is wat het meest verboden is in deze rare tijd. Ik had gehoopt, en hoop van harte, dat ... Ik merk dat dingen veranderen en ik zie een andere wereld en er gebeuren dingen die ik een half jaar geleden niet had kunnen bevroeden. Ik hoop wel dat het bij ons leidt tot een momentum en een inzicht in waar we mee bezig waren en waar we mee bezig zijn. En dat we ook deze stilstand eventjes en de gedwongen pas op de plaats en de gepaste afstand en rust, dat we die kunnen omarmen en daar andere beslissingen in gaan nemen. En als we nu al besluiten, we gaan weer voortduren zoals we dat gedaan hebben, ik zou dat heel erg jammer vinden. Ik zou het heel erg plezierig vinden als we dit tijdstip waarin volgens mij hele rare dingen gebeuren, maar ook is al gepropageerd zelfs door Liberaal Laren, out of the box kunnen gaan denken om

bijzondere dingen te gaan doen waar we op lange termijn veel meer plezier van gaan beleven. Dat zou eigenlijk mijn laatste oproep willen zijn in de tweede termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Vos, dank. Het woord is aan de heer Faas van de VVD.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Ook ik maak een ... Heb lichtelijk bezwaar tegen een opmerking van meneer Wegter. In het begin van zijn kleurrijke betoog suggereerde hij dat de opstellers van het amendement klimaatontkenners waren. Hij heeft het woord niet gebruikt, maar ik wil het graag nalezen. Ik maak daar bezwaar tegen, want wellicht, ik ga het opzoeken ...

De heer Wegter: Ik heb dat woord niet gebruikt, het spijt me.

De heer Faas: Wij zullen ... Ik kom daarop terug. Ik hecht er in ieder geval aan om aan te geven dat ik dat niet ben. Ik mag misschien in herinnering brengen een column die ik vier, vijf maanden geleden in het Larens Journaal heb gezet. Dat ging over windmolens in Laren, want toen al was ik kien daarop. En de eerste zin die daar luidde was, voor alle duidelijkheid ik ben geen klimaatontkenner, temperatuur op aarde stijgt en het is waarschijnlijk dat dit mede veroorzaakt wordt door de mens. Dus zo zit ik in die materie. En ook als niet-klimaatontkenner kan je dit soort amendementen steunen. Dus dat wilde ik even gezegd hebben. En ik kom er bij meneer Wegter op terug wat hij dan gezegd heeft, waardoor ik daardoor getriggerd werd.

De heer Wegter: Mag ik interrumpen voorzitter?

De voorzitter: Dat mag u zeker. U gaat iets ontkennen?

De heer Wegter: Het enige wat ik gezegd heb, is dat ik merk dat de geest van dit amendement spreekt weinig ambitie uit, weinig sense of urgency. Dat heb ik genoemd. Weinig erkenning dat we met elkaar gecommiteerd moeten zijn om een doelstelling te realiseren. Dat mis ik in dat amendement. Dat is wat ik gezegd heb. Maar ik heb absoluut niet willen zeggen, zelfs niet willen impliceren, dat u een klimaatontkenner bent. En ik ben blij aan de andere kant dat mevrouw Timmerman dat openlijk erkent, dat vind ik perfect. Dank u wel.

De voorzitter: Meneer Faas.

De heer Faas: Ik doelde niet op dit stukje van uw toespraak, maar het heeft weinig zin om te ... Ja en nee-spelletje te spelen. We kunnen dat straks allemaal keurig nalezen in wat deze avond heeft opgeleverd. Een paar opmerkingen die ik nog wil maken. Eén ...

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ik wil eigenlijk even protesteren tegen het woord klimaatontkenner. Klimaat is gewoon het klimaat dat er op aarde is. Dat gaat van warm naar koud en van koud naar warm. En een klimaatontkenner bestaat dus niet.

De heer Faas: Nou, ik ben het niet, dus dat kan ik mee leven.

De voorzitter: Heel goed.

De heer Faas: Eventjes over die infrastructuur. Wethouder Stam heeft op een van de overwegingen die in het amendement stonden gereageerd door te zeggen, ach, er is weldegelijk rekening gehouden met de

infrastructuur bij het vaststellen van die zoekgebieden, want energiemaatschappijen waren betrokken bij de samenstelling daarvan. Dat mag dan zo zijn, ik twijfel daar geen moment aan. Maar dat was GNR ook, hebben wij gisteren mogen horen. En die waren ook buitengewoon verbaasd toen zij het Concept RES lazen en daar gebieden in zagen waarvan ze zeggen, nou, dit kan niet waar zijn. En op het RES-webinar, mevrouw Timmerman was daarbij, Erwin was daar volgens mij bij, daar waren ook energiemaatschappijen aan de orde en die klaagden daarover. Die zeiden, allemaal leuk en aardig, maar was wel handig geweest als ze rekening hadden gehouden met de bestaande infrastructuur. Dat wilde ik even rechtgezet hebben. Dan nog een opmerking aan meneer Vos. Hij maakte in eerste termijn een opmerking over kernenergie van, als je hem nu bestelt, dan is hij er misschien over twintig jaar.

De heer Vos: Is dat zo?

De heer Faas: In ieder geval, dan heb ik het bij de verkeerde naam gezet. Betekent overigens wel, als het zolang duurt, ik kan dat niet helemaal bepalen of dat tien jaar duurt of vijftien jaar of twintig jaar. Maar betekent wel dat als we nu geen besluiten nemen, het nu niet onderzoeken, dan hebben we over twintig jaar nog steeds niks en dan duurt het nog steeds twintig jaar. Dus dat wilde ik ook even toegevoegd hebben. Laatste opmerking. Er zijn een paar mensen, ik meen ... Nou, laat ik het niet zeggen wie het gezegd hebben, want dan zit er waarschijnlijk weer naast. Er zijn ook opmerkingen gemaakt dat als wij de doelstellingen of het bod niet realiseren wat men van ons verwacht, dat het dan mogelijk is dat de overheid ingrijpt. Op zich klopt dat. Alleen als je kijkt naar hoe het er nu voorstaat, dan zijn de biedingen in het Concept RES, landelijk gezien, overschrijden vele malen de benodigde hoeveelheid. En de overheid mag alleen ingrijpen, mag alleen overrulen indien de doelstellingen niet gerealiseerd worden. Dus ik ben niet al te zorgelijk over dat punt. En hier wil ik het even bij laten, voorzitter.

De voorzitter: De heer Vos, dank u wel. Dan kom ik tenslotte bij de heer Loeff, van de fractie van Larens Behoud. Meneer Loeff, gaat uw gang.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ik wilde inderdaad aanhaken bij het laatste punt. D66 zegt, er spreekt geen ambitie uit het amendement. We zijn niet ambitieus genoeg. We willen niet graag genoeg. Voor ons is de waarde de leefomgeving. En de leefomgeving bestaat uit een waardevolle leefomgeving. En die leefomgeving wordt beschermd in dit gebied door beschermd dorpsgezicht, door natuurwetgeving, door landschappelijke kwaliteiten die beschermd zijn. En dat betekent simpelweg dat je hier weinig kan. Dat wil niet zeggen dat je niet andere innovatieve dingen kunt doen. Alleen dat vereist maatwerk. En dat maatwerk gaat soms per pand nog verschillend zijn. Dus in die zin voor, zeg maar, besparing kun je dat doen. We praten hier bij een RES over grootschalige opwekking. En als ik kijk naar die 277 pagina's, en ik hoef het niet eens open te slaan, dan zien wij een bod van 2,7 terawattuur. En dat betekent als je dat keer 30 doet, dat je uitkomt op 80 terawatt, stel dat iedereen diezelfde getallen haalt en de vraag is 35. Dus me dunkt, ik wil hier best een compliment maken over deze Concept RES, dat hier een enorme ambitie uit spreekt. En ik denk dus dat, ondanks de wellicht kleine bijdrage in deze regio, wij in een totaal van de gekunstelde, want dat is het, regionale gebiedsontwikkeling van Noord-Holland Zuid we het heel goed doen, met dank aan gebieden waar dat wel kan. En ik denk dan aan de buurt van Schiphol, waar tussen de snelwegen een paar fantastische zonnepanelen kunnen worden geplaatst. Ik reis zelf met de trein, als het weer kan, naar Amsterdam. Dan zien we de Gooiboog, prachtige terreintjes waar je die zonnenvelden probleemloos, denk ik, kan neerzetten. En ik weet ook dat er in Weesp discussie is over windmolens, want dan kom je toch weer met andere beschermde gebieden waar het lastig is in verband met vogeltrek, of je daar die windmolens wel kan plaatsen. Dus in die zin, bereidheid ja, realiteitszin is er ook, want anders kunnen we het hele Gooi tot zoekgebied blijven

bestempelen. En zo staat het er ook een beetje, er kunnen altijd nieuwe initiatieven zijn. Het gaat hier om bewezen energiebronnen en bewezen technieken. Nou, als er één techniek bewezen is dat dat in ieder geval iets is wat schoon is, behalve het probleem natuurlijk van de opslag, is dat kernenergie. We zitten aan de andere kant bij de discussie met de biogascentrale, als we kijken naar wat er op dit moment gebeurt in Diemen, dan wordt er gezegd, nou, dat is heel erg schoon. Nou, de rapporten wijzen inmiddels 180 graden de andere kant uit. De bomen worden gekapt in landen waar je niet wil dat ze vandaan komen op die manier. Dus we kunnen heel lang discussiëren hierover welke bronnen er goed zijn. Moeten we misschien apart een keer een leuke bijeenkomst in het Brinkhuis gaan houden als dat weer kan. Kunnen we, denk ik, heel goed over discussiëren. Maar laten we onderzoeken wat de opties zijn en dan kan daarna een verstandige keuze worden gemaakt ten aanzien van duurzame energiebronnen waarbij plussen en minnen gewoon kunnen worden afgewogen, ook ten aanzien van biogas, want dat woord heb ik vanavond nog niet gehoord en is in de regio met alle bedreigingen van de uitstoot en de herkomst gewoon aan de orde. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Meneer Loeff, dank u wel. Dan zijn we aan het einde gekomen aan de tweede termijn van de zijde van de raad. Dan geef ik het woord aan de wethouder nog voor een reactie en daarna gaan we over tot de stemmingen.

De heer Stam: Ik heb er eigenlijk, meneer de voorzitter, weinig aan toe te voegen. Is wel veel helder geworden vanavond moet ik zeggen. Ik heb voor het eerst een klimaatcrisisadeptontkenner meegemaakt, vind ik toch wel interessant hier in dit raadhuis. En daarmee is het ook wel heel helder hoe mensen er soms in zitten. Ik vind het wel merkwaardig dat, maar dat mag ik niet zeggen misschien, fractievoorzitters een persoonlijke opvatting hebben en terwijl ze als fractievoorzitter spreken. Het punt van meneer Loeff is denk ik een terecht punt. 35 terawattuur wordt gevraagd te realiseren in Nederland, via de verschillende RESsen. En daar draagt Noord-Holland Zuid heel behoorlijk aan mee. En ik denk wat dat betreft, het is natuurlijk maar een concept, want net als wij nu zeggen, er moeten een paar dingen af, weet ik ook niet in hoeverre anderen dat gaan doen. Maar het betekent wel dat we volgens mij een heel eind komen en wat dat betreft denk ik ook heel goed verdedigbaar is de dingen die u van het college ook verwacht. Voorderest heb ik ... Het enige wat ik gisteren ook nog even gemeld heb is bijvoorbeeld, we zijn alternatieve energie. We zijn met de gemeente Eemnes aan het kijken in hoeverre we geothermie, er ligt in dit gebied een enorm mooi geothermisch gebied op zes, zeven, acht meter diep. En we zijn nog aan het kijken, een studie aan het doen, in hoeverre Laren en Blaricum zich kunnen aansluiten bij die proef. Dat zal ook niet een, twee, drie in een paar maanden geregeld zijn, maar het is wel heel interessant om eens te kijken of dat ook kan. Afijn, dat zijn allemaal zaken die we ook zeker zullen blijven onderzoeken, net zo goed als alle andere zaken ook aan de orde zullen komen. Ik zal zo dadelijk, als u het goed vindt, of wilt u dat nu al dat ik reageer op het amendement of ...

De voorzitter: Graag nu. Ja, gaat uw gang.

De heer Stam: Ik heb al aangegeven dat ik verder met het amendement in essentie prima kan leven, waarbij ik al een kanttekening heb gemaakt bij de bebouwde kom als het gaat om de parkeerterreinen. Als u daarmee bedoelt, net als ik, dat dat inderdaad het centrum van het dorp is, maar dat, om maar eens een voorbeeld te geven, je misschien toch wel met een '...' daar serieus naar zou kunnen kijken. Als dat de bedoeling is, dan kan ik er ook goed mee leven. En wat betreft de laatste overweging, dat komt ook dicht bij de motie die volgens mij mevrouw Timmerman heeft ingediend. En dat gaat over, ga je de natuur ook gebruiken als instrument om in het kader van klimaat zaken voor elkaar te krijgen? Ik zeg daarvan, maar dat is een ... Ik kijk er wat beperkt naar. Als in het kader van het RES en de discussie die we vanavond hebben, is dat natuurlijk best een interessante gedachte, maar is het eigenlijk merkwaardig dat we dat vanavond aan de orde zouden moeten

hebben. Het gaat nu om, gaan we bedenkingen op de RES geven ja dan nee. En daar kunnen we nog allerlei overwegingen bij geven, maar dan kan ik er nog wel een paar verzinnen. Maar als u vindt dat dat erbij hoort, dan laat ik dat uiteraard helemaal aan u over. Maar ik kan verder met het amendement prima leven.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg, gaat uw gang.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ik vind het heel interessant dat u zegt dat u nog wel een paar dingen kan verzinnen en die willen we graag weten.

De heer Stam: Nou ja, ik heb al gesproken, als u goed geluisterd heeft mevrouw Klingenberg, over geothermie. Ik heb het uitgebreid gehad over isolatie wat we zouden moeten doen. Wij zijn ... Het college is volop bezig om '...' problematieken aan te pakken. Dus wat betreft zijn we genoeg aan het doen. En heb ik al aangegeven in de toezegging gister aan meneer Vos dat ik graag met de raad in discussie ga en ook graag wil horen wat de raad ervan vindt hoe we dat verder moeten gaan uitbouwen.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Misschien moet je toch het ijzer smeden als het heet is. U weet dat een van de grootste geschillen tussen de wethouder, zoals u daar nu zit, dat er heel veel gepakt wordt en dat Liberaal Laren erg is voor behoud van bomen. Dan zou het mooi zijn als u nu zegt van, nou, dat amendement hoeft niet ingebracht te worden, want dat ga ik overnemen. We gaan minder kappen in Laren.

De heer Stam: Mevrouw Klingenberg, ik mag het woord niet gebruiken, maar ik vind het de grootste onzin die ik ooit heb gehoord. Er wordt helemaal niet veel gekapt in het dorp. Dat wordt geframed door de partij die u vertegenwoordigt. En ik heb u vaak al aangetoond met cijfers dat dat onzin is. En ik daag u nou eens een keer uit om dat waar te maken. Ik heb weleens geschat dat we ongeveer 40.000 bomen hebben in Laren. Als u meent dat dat er maar 20 zijn, is het ook goed. En we kappen per jaar een paar honderd. En ik weet niet waar u deze onzin vandaan haalt.

De voorzitter: Het gaat hier vanavond niet over de bomenkap in eigen dorp. Het gaat hier vanavond over de RES. Mevrouw Klingenberg, aan u een laatste reactie.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ik begrijp heel goed dat het over de RES gaat, maar ik denk als je zo bent voor milieubeheer en je bent voor diversiteit, want ik zie iedere keer foto's van biodiversiteit met de planten, met de mooie bloemen. Ik denk dat bomen een wezenlijk onderdeel zijn. En dat is ook bij veel burgers in Laren zo.

De voorzitter: Dank u. We gaan over tot stemming. Er is gevraagd om hoofdelijke stemming over het amendement. En als erom gevraagd wordt, dan moet ik dat als voorzitter honoreren. We gaan stemmen over het amendement, daarna vindt er stemming plaats over het hoofdvorstel en daarna hebben we stemming over de motie. Het woord is aan de heer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, het is natuurlijk zo dat als iemand om hoofdelijke stemming vraagt, dat dat ook gebeurt. Maar het is nou al vaker voorgekomen dat de heer Vos dat doet. Kan hij toelichten waarom hij hoofdelijke stemming nu vraagt, terwijl bij handopsteken ook duidelijk is hoe er gestemd wordt.

De voorzitter: Meneer Vos, gaat uw gang.

De heer Vos: Ik geef heel graag antwoord op de vraag van de heer De Bondt. Om te beginnen heb ik bij mijn weten nog nimmer gevraagd om hoofdelijke stemming. Dus een buitengewoon merkwaardige gang van zaken dat u mij daarvan beticht. Vanavond ... Meneer De Bondt vraagt waarom ik dat bij herhaling doe? En dat ...

De heer De Bondt: Nou, waarom dat nu is dan?

De heer Vos: O, maar dat is een hele andere vraag. Maar dan moet u die stellen.

De heer De Bondt: Dat is geen andere vraag '...'.

De voorzitter: Ho stop. Meneer Vos, geeft u uw motivatie voor de hoofdelijke stemming en daarna gaan we hoofdelijk stemmen.

De heer Vos: Dat wil ik met alle plezier doen, want meneer De Bondt begrijpt het niet helemaal wat ik kennelijk heb willen bewerkstelligen. Ik hecht eraan om van u persoonlijk allemaal te horen in hoeverre u het klimaat een warm hart toedraagt, of u geneigd bent, het woord bestaat niet, maar een klimaatontkenner te zijn en '...'.

De voorzitter: Volgens mij kan dat niet een goede motivatie zijn voor een hoofdelijke stemming.

De heer Vos: Dat is mijn motivatie.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Van den Berg en daarna gaan we wel stemmen. Meneer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Het is een tijd geleden dat wij hier een raadslid hadden, wijlen raadslid Wortel, en die was er nog weleens van. En die had daar altijd een leuk politiek iets bij. Ik denk dat we niet moeten verzanden in, waarom meneer Vos dat vraagt. Ik heb het overigens ook al eens een keer gevraagd. Het is denk ik ook een stukje politiek bedrijven om inderdaad de naam te horen en een ja of een nee te horen. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen voorzitter om in de goede smaak van deze raad, als er een raadslid is die het vraagt, het gewoon doen.

De voorzitter: Zeker. En als voorzitter wil ik dan graag nog toevoegen dat ik ervan overtuigd bent dat u allemaal dit dorp en de toekomst van dit dorp een warm hart toedraagt op elk beleidsonderwerp. Maar daar verschilt u af en toe van mening welke kant het op moet. Het woord is aan de griffier voor het begeleiden van de hoofdelijke stemming.

Mevrouw Holtslag: We beginnen met nummer drie, dat is de heer De Bondt.

De heer De Bondt: Het gaat over het amendement?

Mevrouw Holtslag: Het gaat over het amendement.

De voorzitter: Het amendement wat ter stemming ligt. En wilt u dat met uw microfoon doen, zodat de kiezers of de stemmers en de inwoners thuis het ook kunnen volgen?

De heer De Bondt: Ontzettend voor.

Mevrouw Holtslag: De heer Faas.

De heer Faas: Voor.

Mevrouw Holtslag: De heer Van Goozen.

De heer Van Goozen: Voor.

Mevrouw Holtslag: De heer De Jong.

De heer De Jong: Voor.

Mevrouw Holtslag: Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Voor.

Mevrouw Holtslag: De heer Loeff.

De heer Loeff: Voor.

Mevrouw Holtslag: Mevrouw Niekus.

Mevrouw Niekus: Voor.

Mevrouw Holtslag: De heer Snoek.

De heer Snoek: Voor.

Mevrouw Holtslag: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Voor.

Mevrouw Holtslag: De heer Vos.

De heer Vos: Tegen.

Mevrouw Holtslag: De heer Wegter.

De heer Wegter: Tegen.

Mevrouw Holtslag: De heer Van der Zwaan.

De heer Van der Zwaan: Voor.

Mevrouw Holtslag: De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Voor.

Mevrouw Holtslag: De heer Bogaers.

De heer Bogaers: Stemverklaring.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Bogaers: Dank u wel. De heer Van den Berg die zei dat er in Laren weinig mogelijk is qua bedrijvigheid door de ligging in het prachtige Natura 2000-gebied. En dat alles dus in de bebouwde kom moet. Maar als het dan gaat over zonnepanelen op parkeerplaatsen in de bebouwde kom is dat onacceptabel. Nou, dat vind ik erg non-innovatief. Verder wordt er veel gesproken hier over draagvlak. Nou, ik heb nog nooit iemand uit Laren tegen me horen zeggen, zet hier maar even een kerncentrale neer. Ik vind, daar is op dit moment in mijn aanzien totaal geen draagvlak voor of niks aangetoond, dus ik stem tegen.

De voorzitter: Helder. Griffier.

Mevrouw Holtslag: Drie tegen en de overigen voor, elf voor.

De voorzitter: Helder. Dan is het amendement aanvaard. Dan kom ik bij de stemming over het hoofdvorstel. Willen de fracties ... Nee, het amendement is aanvaard. Ik moet even een kleine schorsing, ik moet even overleggen met de griffier. Eén minuut alstublieft. Het vorstel ligt alsnog voor, dus ik wil graag de fracties die het vorstel steunen het alsnog kenbaar maken, het is geamendeerd. Kunnen de fracties die het vorstel steunen dit kenbaar maken, alstublieft? Wat zegt u? Het geamendeerde vorstel, ja, kunt u wel kenbaar maken. Helder. Dat zijn de fracties van de VVD, van Liberaal Laren, van het CDA en van Larens Behoud. Daarmee is het geamendeerde hoofdvorstel aanvaard. Dan kom ik bij de stemming over de motie van Liberaal Laren, dat geacht wordt ingediend te zijn. Kunnen de fracties die de motie steunen hun steun kenbaar maken? Dat zijn de fracties van de VVD, van Liberaal Laren, van het CDA en van Larens Behoud. En daarmee is de motie aanvaard. Meneer ... U mag absoluut een stemverklaring geven, meneer Wegter.

De heer Wegter: Dank u wel. Ik ben tegen, omdat ... Kijk, ik heb alle sympathie voor bomen en CO₂-uitstoot. Dat is volkomen helder. Maar waar het over gaat, is dat aanwezige groene kapitaal. Dat is dus de huidige status quo. Als men een pleidooi zou houden om extra bomen te planten en daardoor bij te dragen aan dit probleem, dan denk ik dat ik mee kon gaan stemmen. Maar om uit te gaan van de aanwezige groene kapitaal, lijkt het alsof je de bestaande situatie wilt ... Althans als zodanig al in wilt brengen. Dat lijkt me niet juist. Het gaat over de toekomst, wat u extra zou willen doen. Daarom moet ik, ondanks enige sympathieke gevoelens, tegenstemmen.

De voorzitter: De motie ... Uw stemverklaring is helder. De motie is aangenomen.

7.8 Zienswijze begroting 2021 en resultaatbestemming 2019 Regio G&V

De voorzitter: Dan kom ik bij het volgende agendapunt en dat is de ... Het is overigens inmiddels al tien uur. Dat is de zienswijze op de begroting 2021 en de resultaatbestemming 2019 van de Regio Gooi en Vechtstreek. Wensen alle fracties hierover het woord te voeren? Ik kijk rond wie als ... Wie er het woord over wil voeren. Ik begin bij de heer Evert de Jong van Liberaal Laren. Meneer De Jong.

De heer De Jong: Zienswijze begroting Regio Gooi en Vecht. Wij hadden gehoopt dat de begroting voor 2021, dat de gemeente Laren daar een zienswijze had op ingediend. En ik zal dat toelichten. De gemeente Laren moet ik 2021 minimaal anderhalf miljoen bezuinigen om de begroting uiteindelijk sluitend te gaan krijgen. Dit houdt in dat we uiterlijk eind juni een besluit daarover moeten nemen, om het te kunnen verwerken in de begroting 2021. Wanneer wij dan kijken naar die begroting, dan lijkt het me niet verstandig dat wij de salarissen, dat we daar iets aan doen, want dat zit in de BEL en daar hebben we ook afspraken over gemaakt.

En dat betekent dat we dan een vijftien miljoen kosten overhouden en anderhalf miljoen bezuinigen betekent dan tien procent. En dat houdt in dat wij ook denken dat er ook op de begroting van Regio Gooi en Vecht bezuinigd zal worden. We zullen het ergens vandaan moeten gaan halen. En dat zou dus moeten inhouden dat wij, op het moment dat dat besproken wordt, de niet verplichte bijdrage aan de Regio Gooi en Vecht, dat wij daar ook een aantal zaken uit moeten gaan halen. We zullen het ergens vandaan moeten halen. En wij als Liberaal Laren zien het liever niet in een sluiting van de Biezem of van het Brinkhuis. Dus ook de regio en ook alle andere gemeenschappelijke regelingen zullen iets moeten aan inleveren, anders komen wij nooit aan dat bedrag. Dat betekent, er moet nu iets gebeuren. Wij moeten iets gaan doen. Dus het is heel vervelend, maar we zullen dat moeten gaan doen. Dus schrap een deel of alle niet echt verplichte werkzaamheden die voor Laren door de regio gedaan zijn. We zijn de zwakste gemeente in de regio en wij zullen dus ook hier heel kritisch naar moeten gaan kijken. En dat houdt dus in ... En de inkomstenkant in de huidige situatie zal ook niet betekenen dat uit het Gemeentefonds nog forse extra bijdragen komen. En wij zullen dan waarschijnlijk de eerste gemeente zijn die toch in die regio ook zeggen van, wij kunnen niet alles meer betalen. En de vrees is dat de komende jaren misschien mogelijk ook andere gemeenten tot dit soort besluiten moeten komen. Maar vandaar ... En op het moment dat wij dat als raad besluiten, dan wordt er dus een budget neergezet en dan krijgt de regio minder geld. Maar vandaar dat wij zeggen, neem het nu vast mee richting die regio dat zij er mogelijk op voorbereid zijn dat wij tot zo'n besluit zouden kunnen komen. Dat lijkt mij wel zo netjes. Dus om niet die begroting al op voorhand volledig goed te keuren.

De voorzitter: Dat was de heer De Jong. Welke fractie wenst nog het woord hierover te voeren? Dat is de VVD, de heer De Bondt.

De heer De Bondt: Voorzitter, ik ondersteun eigenlijk de opmerking van de heer De Jong. Wij zitten als zwakste broeder, zoals de Gooi en Eemlander kopte, in een buitengewoon lastig pakket. Uiteraard komen we daar binnen de bespreking van de kaderbrief op terug. Maar het kan helemaal geen kwaad om te doen wat de heer De Jong nu suggereert, een signaal af te geven aan de regio. Ook daarin zijn veranderingen. Laren is nauwelijks gegroeid, andere gemeenten wel. Ook daar zou je eenzelfde discussie kunnen hebben als wij in de BEL hebben gehad. Maar in ieder geval zullen wij ook hier uiterst voorzichtig moeten zijn met toezeggingen die wij doen wat betreft onze betalingen.

De voorzitter: De heer Wegter.

De heer Wegter: Ik onderschrijf volledig de woorden van mijn geachte collega van de VVD.

De voorzitter: Overige fracties nog? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Na de inbreng van collega De Jong, ik ben met name ook even benieuwd nog naar de beantwoording van de wethouder daarop of dat überhaupt mogelijk is om dat nu zo hier te doen en wat de gevolgen daarvan zijn.

De voorzitter: Helder. Ik heb geen overige fracties gehoord. Het woord is aan de heer Calis.

De heer Calis: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het idee dat de begroting van de regio nu aangegrepen wordt om alvast voor te sorteren op de discussie van de kaderbrief en de begroting van de gemeente Laren. Het is zo dat als we kijken naar gemeenschappelijke regelingen waarvan de regio er een is, maar ook de BEL, ook bijvoorbeeld Goois Natuurreservaat, dat is dan wel geen gemeenschappelijke regeling, maar lijkt er erg sterk op doordat het een stichting is van de vijf Gooise gemeenten. De regio heeft een keurig resultaat laten zien

van 2019 en een zeer bescheiden kostenstijging voor 2021 van 78.000. Ik hoor wat de heer De Jong zegt. Dus in onze aanloop naar de begroting zien we dat dit soort gemeenschappelijke regeling autonome kostenstijging hebben die we moeilijk kunnen ontkennen. We kunnen niet zeggen, we hebben geen geld, dus we betalen niet mee. Het is wel zo dat ik denk dat een begroting en een begroting waar u mee instemt, dat is mijn ogen nooit een verklaring van, geeft u het maar uit. Er is altijd een mogelijkheid om te zeggen van, we hebben nu het lopende traject en wij zien ons genoodzaakt om dat toch bij te stellen. In het portefeuillehoudersoverleg van wethouders financiën van de regio is ook heel duidelijk gesteld naar de regio en de controllers en de begrotingsopstellers dat het met de gemeentes natuurlijk slecht gaat en dat stijgingen van de begroting uiterst onwelkom zijn. In dat licht is die begroting van de regio ook gemaakt. En ook bij de BEL hebben we duidelijk gezegd, er is geen ruimte voor nieuw beleid. Maar moeten we dan zeggen van, u mag ook uw ambtenaren geen loonsverhoging geven? Ik denk dat het reëel is en ook logisch en ook vasthangt met onze regionale samenwerking, dat wij erkennen dat die gemeenschappelijke regelingen op zeer bescheiden schaal in hun begrotingen naar voren brengen dat de kosten voor 2021 zullen oplopen. We hebben ook in onze motie van eind vorig jaar gesteld naar de overheid dat we niet alleen door oplopende kosten van het sociaal domein, maar ook de wisselingen in het uitkeringsfonds, dat wij daardoor in grote problemen zijn. En het is u vast niet onbekend dat daar 30, 40 gemeentes dezelfde ideeën hebben. Om ons heen zijn er gemeentes. Gemeente Huizen heb ik gehoord, heeft vele miljoenen verlies nu in het vooruitzicht. Wellicht kunnen ze daar makkelijker mee omgaan doordat ze wat meer speelruimte hebben met hun incidentele gelden, hun reserves. Maar ook voor Wijdmeren, voor Hilversum geldt 7 miljoen structureel tekort. En dat zijn uitdagingen op onze begroting, maar waarvan ik het reëel vind dat we rekening houden met een zeer bescheiden autonome kostenstijging. En we zijn nu bezig, zoals u weet, in het traject van het college om de begroting nauwkeurig onder de loep te nemen. We hebben een kaderbrief in concept gereedgemaakt wat aangekondigd zou worden in het komende presidium, waarin we nog eens duidelijk onderstrepen welke problemen zich aandienen. En dat zullen we moeten oplossen. En dat gaat gebeuren. Maar om nou te zeggen van, onder deze omstandigheden, dus de begrotingsmoeilijkheden voor de gemeente Laren, daardoor kunnen wij niet voldoende aan de eis van de regio, lijkt me onverstandig.

De heer De Jong: Voorzitter.

De voorzitter: Wethouder, dank. Het woord is aan de heer De Jong.

De heer De Jong: Dat zou dus betekenen dat je daar dus geen geld kan halen, dat je het dus elders moet ... Maar straks komen er nog veel meer posten waarvan je zegt, dat kan eigenlijk niet. Maar je moet toch ergens bezuinigen. Dus ik zeg niet dat we het hier moeten doen, maar dan moet het elders. Maar we zullen toch een signaal ... Als het dadelijk elders niet gehaald kan worden, dan zullen we toch ook hiernaar moeten kijken. En we zullen dat ... We komen er bij de kadernota op terug. En als u het elders vindt, prima.

De voorzitter: Dat was de tweede termijn van de zijde van de raad. Dan gaan we stemmen over het voorstel. Ter stemming ligt de zienswijze op de begroting 2021 en de resultaatbestemming 2019 Regio Gooi en Vechtstreek. Willen de fracties die het voorstel steunen dit kenbaar maken? Dat zijn alle fracties. Dus er is ingestemd met het voorstel.

7.9 Rapport 'Informatiepositie raad in besluitvormingsprocessen, casus Laren: Hart van Laren'

De voorzitter: Dan kom ik bij het onderwerp Rapport 'Informatiepositie raad in besluitvormingsprocessen, casus Laren: Hart van Laren'. Welke fractie kan ik hiervoor het woord geven? Ik begin bij de VVD, mevrouw Niekus.

Mevrouw Niekus: Dank u, voorzitter. Het is uitgebreid besproken in de commissie. De rekenkamer werkt in opdracht van de raad. De fracties hebben allemaal input geleverd aan de rekenkamer. En daarom is de VVD het eens met de aanbevelingen die de rekenkamer doet in dit rapport. Dank daarvoor. Het is een onderwerp wat de raadsleden altijd bezighoudt. Hart van Laren is het culturele centrum van het dorp en ontmoetingsplaats voor vele inwoners. Echter, het moet wel financieel te behappen zijn. De VVD wacht dan ook met spanning op de financiële jaarstukken en op een nieuw visiedocument waarin hoe de exploitatie te verbeteren en daarmee de financiële positie. Met de opbrengst van eventueel openingstijden, zaalverhuur moet er een win-winsituatie zijn, waarbij de directeur een actievere positie kan innemen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Niekus, dank u wel. Het woord is aan de heer Wegter.

De heer Wegter: Voorzitter, wij onderschrijven ook volledig de aanbevelingen die gedaan zijn. Mogen we in dit kader, want dit kijkt weer terug, want we kijken nu een beetje vooruit ... Ik heb deze dagen gelezen op de site van een van de politieke partijen dat er een soort gedachte werd geformuleerd om na te denken over de mogelijkheid voor een betere, intensievere benutting van het Brinkhuis, door bijvoorbeeld te overwegen om de raadsvergadering daarnaartoe te verplaatsen. En ook mogelijk dat de bestuursafdeling uit het huidige raadhuis zouden verdwijnen en ook in het Brinkhuis zouden komen. Dat was een gedachte die zo op tafel werd gelegd, spontaan. En ik zeg spontaan dat ik dat een fantastisch idee vind, om dat daar te exploreren. En als dat ertoe leidt dat we uiteindelijk komen tot een situatie dat we geld gaan sparen doordat we daarnaartoe gaan, lijkt me dat een prima reden. En ik moet eraan toevoegen, u weet nog steeds dat we ieder jaar voor deze locatie 80.000 euro betalen.

De voorzitter: Meneer Wegter, dit is niet helemaal de discussie die op tafel ligt hè?

De heer Wegter: Ja, maar die heeft wel te maken met het gebruik van het Brinkhuis en de aanbevelingen die daarmee aan de orde zijn. Ik geef het even mee en ik ben ontzettend blij met de spontane ideeën die gelanceerd werden. En ik wil heel graag meedenken om dat ook verder te realiseren. Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Ik maak nog even het rondje af. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou, er is inderdaad veel over gezegd. Niet zozeer door ons, maar ik wil eigenlijk een punt aanhalen nog extra boven op het rekenkameronderzoek wat weer goed is uitgevoerd. Dat de suggestie mee te geven aan het college binnen die aanbevelingen om toch echt nadrukkelijk na te denken over een raamwerksubsidie die voor meerdere jaren telt, zodat we aan de ene kant als raad wat makkelijker ernaar kunnen kijken, maar aan de andere kant het Brinkhuis vooral zekerheid voor de toekomst geven. En die aanbeveling zou ik wel aan het college mee willen geven.

De voorzitter: Dank u. Het woord is aan de heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. We hebben in de eerste termijn nog een tweetal vragen naar aanleiding van het rapport. Het rapport vonden wij ook heel helder. De conclusies nemen we van harte over. We zijn blij dat het college deze conclusies heeft getrokken en die ondersteunen we dus ook. De vragen die we hebben, is eigenlijk over de toekomst van het Hart van Laren die neergelegd zijn in een prestatieovereenkomst. Misschien kan de wethouder aangeven wanneer de laatste overeenkomst is gesloten? En we zijn ook benieuwd of we die prestatieovereenkomst op enig moment ook te zien krijgen. Ze zaten namelijk niet in de stukken als bijlage. Misschien was dat ook bij dit agendapunt niet relevant, maar het zou wel handig zijn om daar iets meer over te weten. En we zijn ook benieuwd wanneer er een nieuwe prestatieovereenkomst zal

worden gesloten en of dat naar aanleiding is van het rapport wat ook wordt genoemd, dat Rapport Wijzer Vooruit, omdat daar, als ik het goed begrijp, wordt nagedacht over de toekomst van het Brinkhuis. En ik ben heel blij met de steun van D66 over mijn droom die ik in een column heb geuit deze week om eens te kijken of wij niet in een nieuwe configuratie op enig moment zouden kunnen vergaderen in wat we het Hart van Laren noemen, wat ik heel graag gewoon het Brinkhuis zou willen noemen, omdat ik denk dat als we dat op die manier doen we inderdaad zouden kunnen besparen, maar ook de lokale democratie echt weer op de plek brengen waar die ook hoort. En daar maken we denk ik een dubbelslag. In ieder geval, het rapport geeft aanbevelingen over financiën, over efficiëntie, over prestaties. En dat zijn denk ik goede dingen om regelmatig naar te kijken. Ik ben zeer benieuwd naar het rapport Wijzer Vooruit. En misschien kan de wethouder aangeven wanneer dat concreet ook op de agenda komt, zodat we daarover kunnen spreken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, meneer Loeff. Het woord is aan de heer De Jong van de fractie van Liberaal Laren.

De heer De Jong: Vooropgesteld, het Brinkhuis vervult een zeer belangrijke functie in ons dorp. Uit het rapport van de rekenkamer halen wij dat het Hart van Laren maximaal 1,7 miljoen zou kosten. En dat dat nu reeds al ... De afgelopen jaren al overschreden is. En daar staat ook in het rapport, dat de raad nooit toestemming heeft gegeven om jaarlijks structureel geld uit te geven aan het Hart van Laren. En wij keuren dat dus incidenteel goed, terwijl we jaarlijks geld daarin stoppen. Dus ik denk dat daar nog een keer een toestemming dan van de raad moet komen. In de aanbevelingen staat onder andere dat er een open debat moet plaatsvinden. Maar wij vinden, wie betaalt bepaalt. En er zijn de afgelopen jaren vele acties ondernomen en de tekorten blijven. Dus het lijkt ons meer dat ... Maar het rapport ken ik niet wat er nu aan gaat komen. Dus ik zal toch moeten voordragen wat ik hier nu bij me heb. Het college zou hele duidelijke kaders moeten gaan meegeven aan het Brinkhuis. Dat houdt in qua mogelijkheden, kijk eens naar de structuur, want die is veel te complex met overal de gemeente tussen als huurder. En waarom moeten wij daar als huurder tussen zitten? Waarom kunnen wij niet gewoon als huurder eruit gehaald worden en dat rechtstreeks gaan ... We betalen sowieso toch. Dus kijk toch naar die structuur. Tweede punt, sta commerciële verhuur toe. Zorg dat dat gewoon mogelijk wordt. En kijk ook naar verkoop. Je hebt bijvoorbeeld opstal ... Of je hebt opstal Eemnesserweg 15A, Schering & Inslag. Wij hebben alleen de opstal. Nou, waarom verkopen we die niet? Dus kijk kritisch naar alles. Ga gewoon heel diep en kom met aanbevelingen, ook over de verhuur en inningen van gelden. Kijk daar ook kritisch naar. Kijk wat er elders gebeurt en kijk ook ...

De voorzitter: U hebt een interruptie van de heer Van der Zwaan.

De heer Van der Zwaan: Dank u wel. Al is het de eerste termijn, we hebben het hier over een rapport informatie zien achter ons. En niet over wat de toekomst is. Dus ik denk dat de heer De Jong een nieuw onderwerp, een raadsvoorstel aan het maken is. We hebben het over het verleden. De raadsinformatie naar de raad toe. De informatiepositie. En niet over de toekomst van Hart van Laren. Dat is iets heel anders.

De voorzitter: Meneer De Jong.

De heer De Jong: Het verleden is duidelijk en ik zou toch graag mijn betoog ook ... Want er gaat een rapport komen, misschien kunnen er nog dingen meegenomen worden. En dat lijkt me toch wel heel verstandig. Een mogelijkheid is ook dat wij een maximum aan de bijdrage doen. Dat doen wij ook bij het Singer, dus waarom zouden we dat hier niet afspreken?

De voorzitter: Mevrouw Niekus.

Mevrouw Niekus: Even interruptie. We hebben hier een rapport voor ons liggen en alle fracties hebben input geleverd aan de rekenkamer. Dus nu komen er ineens allemaal nieuwe dingen bij die helemaal niet besproken zijn. En dat komt in een volgende stap ... De rekenkamer heeft dat nu hier neergelegd en er komt een rapport van het Brinkhuis en dat gaan we met zijn allen bespreken. Dus dan had u toentertijd die aanbevelingen al binnen moeten brengen bij de rekenkamer en niet nu nog een keertje met iets komen.

De heer De Jong: Dit zijn geen aanbevelingen, dit zijn bezuinigingen voor de toekomst. En daar moeten wij mee aan de slag.

De voorzitter: Maar meneer De Jong ...

De heer De Jong: En dan gaan wij dat ...

De voorzitter: Mevrouw Niekus en de heer Van der Zwaan hebben natuurlijk wel een punt hè?

De heer De Jong: Ja.

De voorzitter: Het is ... We moeten ons wel een beetje beperken tot het voorstel wat hier ter tafel ligt en of u daarop wil reageren, hoe interessant uw suggesties natuurlijk ook zijn.

De heer De Jong: Dan komen wij daarop terug als het rapport er ligt.

De voorzitter: Dank u. Ik geef het woord aan de wethouder. O, meneer Vos.

De heer Vos: Dank u wel, voorzitter. Ik heb in de commissie al een paar dingetjes gevraagd. En de jubelverhalen over het Hart van Laren, nou, die herken ik soms. Ik ben ... Even voor de goede orde, ik hou enorm van het Hart van Laren, meer nog toen het de '...' was, maar dat is een sideline. Daar kunt u zich misschien iets bij voorstellen. Het wordt belangrijk gevonden, maar als ik aan mijn burens vraag, komt u weleens in het Brinkhuis? En ik ken mijn burens redelijk goed. Dan komen zij daar nooit. Dus sommige succesverhalen, daar zit wel een kantlijntje aan volgens mij. En in het rapport ... De rekenkamer is akkoord. Er zijn geen onwaarheden bevonden en dergelijke. Maar toen we daarin vroegen bij de commissie of er bij de verslaglegging en het subsidieproces wordt aangegeven dat het misschien niet helemaal helder was, en op mijn vraag of dat wel voldoende gecommuniceerd was, zei de rekenkamer, ja, dat vinden wij misschien wel, maar dat is een politieke discussie, dus die moet u misschien in de raad gaan voeren. Ik denk, daar kunnen we het misschien best wel eens eventjes over hebben. Want het is natuurlijk niet alleen maar een juichverhaal over dat Brinkhuis. Want het is wel terecht dat de meneer De Jong, en we gaan alleen maar in de verleden tijd spreken, maar er is natuurlijk een enorme hoop geld in een hele korte tijd doorheen gegaan. En dat is welbesteed geld geweest misschien, in sommige gevallen. Maar het is niet helemaal zoals we dat hadden bedacht vanaf het begin. En in die zin wil ik wel meneer De Jong ondersteunen, dat er wel bedacht moet gaan worden, wat is er nou gebleken uit dat rapport? En dan zeker naar subsidie en naar termijnen en doorzichten naar de toekomst, dat we daar toch wel heel erg kritisch naar moeten gaan kijken. Want, wacht eventjes meneer ... Volgens mij is het mijn eerste termijn, meneer Van den Berg, maar u mag ... Er zijn een aantal rapportjes en af en toe gingen we fijn gezellig eten bij het Brinkhuis. En hebben we gezegd, het komt allemaal goed. En het komt niet goed. Het is niet goed gekomen. En het is allemaal legaal en het is allemaal prima, maar ik denk wel dat er echt iets zal moeten gebeuren willen we dat Brinkhuis omhoog blijven houden.

De voorzitter: Helder.

De heer Vos: Ik heb geen vragen voordereest, meneer de voorzitter.

De voorzitter: De rekenkamer doet een aantal suggesties aan de raad. En die omarmt u volgens mij allemaal om ze ook mee te geven aan de wethouder en daarmee terug te komen. Dus ik wilde eigenlijk het woord geven aan mevrouw Van Hunnik of heeft de heer Van den Berg nog een toevoeging?

De heer Van den Berg: Een kleine toevoeging op collega Vos. Ik hoor het hem niet heel duidelijk zeggen. Hij heeft het erover dat in de commissie is er even gezegd van, nou ja, de rekenkamer ... Of het allemaal wel goed gaat, et cetera. Zo even proberen uw woorden te herhalen. Ik wil er alleen aan toevoegen dat dat natuurlijk niet alleen een zaak van het bestuur van het Brinkhuis is, maar dat de gemeente ook de hand in eigen boezem zou moeten steken in dit geval.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Van Hunnik.

Mevrouw Van Hunnik: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde toch even terug naar de oorsprong van dit onderzoek. Het ging erom, om te onderzoeken met uw input en met input van vele anderen waarmee gesproken is, om vast te stellen of de raad voldoende in positie en informatiepositie verkeerde om de besluiten die op dit onderwerp zijn genomen te volgen. En daarvan heeft de rekenkamer gezegd, dat is voldoende. Dat vind ik toch belangrijk om vast te stellen. Daarnaast is ook van belang om vast te stellen over welke periode de rekenkamer haar uitspraken heeft gedaan. En dat is geweest in de periode tussen 2008 en 2018. Dat wil zeggen dat gestopt is ergens in 2018. En dat de ontwikkelingen van na die periode, dus na mijn aantreden, niet zijn meegenomen. Neemt niet weg, en ik vind het ook heel fijn om te horen van u dat u zich zorgen maakt, want eigenlijk is dat van belang om te kijken van, hoe belangrijk vinden wij het Brinkhuis? Wat hebben we ervoor nodig, is de volgende stap. En ik denk dat de rekenkamer daar een hele duidelijke aanbeveling heeft gedaan, die ik ook van belang vind. En ik hoor u daar ook opmerkingen over maken van, hoe zit het nou eigenlijk met die kosten? En daarvan zegt de rekenkamer ook denk ik heel terecht, ga daar nou eens over met elkaar in gesprek. Wat kost het Brinkhuis nou eigenlijk? Wat levert het ons op? En wat zou daar ... Daar moeten we het met elkaar over hebben. En dat vind ik een goede zaak. Ik denk dat er ook helderheid moet zijn over welke bedragen het nou eigenlijk gaat. Dus dat is punt één. Daarnaast heeft de rekenkamer gezegd, en dat is meer een aanbeveling aan het college, ga verder praten met elkaar over die punten die zijn voortgekomen uit het rapport Wijzer Vooruit. En een van de conclusies uit het rapport van Wijzer Vooruit was, dat het idee om quitte te kunnen draaien na een aantal jaren, niet wezenlijk en niet reëel was. Zij hebben ... In het rapport staat met zoveel woorden, u kunt het echt vergeten, u kunt dit niet op een nulpunt krijgen als u niet gaat sleutelen aan het visiedocument. En dat visiedocument is in de raad vastgesteld, ik meen in 2009. En daar heeft u met zijn allen in gezegd, wij vinden dat er naast een maatschappelijke rol ook een exploitatie kan plaatsvinden, maar het één moet in balans zijn met het ander. En dat geeft onmiddellijk al een knelpunt aan. En eigenlijk heeft het Brinkhuis daar bij de exploitatie nog steeds last van. En dat betekent dan ook, en dat heb ik hier ook gehoord en daar ben ik ook blij mee dat u dat onderkent, dat het visiedocument moet worden aangepast. Want pas wanneer dat aangepast is, kunnen we ook de prestatieafspraken aanpassen. En we willen allemaal dat er wat meer gaat gebeuren, meer activiteiten komen in het Brinkhuis. En dat kan eigenlijk pas goed als we dat hebben aangepast. Dus dat gaat dit jaar gebeuren. Dus er liggen best nog een aantal uitdagingen. Het subsidieproces is op zich op orde, maar het moet nog wel worden ingeregeld. Daar ligt ook nog een vraag. U zegt, meneer De Jong, dat er eigenlijk nog geen besluit is genomen over de bedragen die betaald zouden zijn door de raad. Die zijn natuurlijk ook betaald door de gemeente. Maar die zijn natuurlijk geaccordeerd bij de vaststelling van de begroting. Dus dat is jaarlijks weldegelijk door u gezien en beoordeeld. En u was kennelijk in voldoende positie om voldoende informatie te hebben en besluiten te nemen. Dus ik

denk dat die afgedekt is. Even kijken, heb ik nog meer punten gehoord? Ja, eigenlijk zegt u met zijn allen, wij willen er graag over met elkaar in gesprek. En de wijze waarop, ik denk dat het ook iets is wat in het presidium kan worden besproken met elkaar. En om te zien ook wat u daarvoor nodig heeft. Het is natuurlijk wel zo dat wij met elkaar in gesprek zouden kunnen gaan over kosten. Maar dat het misschien toch niet bedoeling is om al te inhoudelijk, omdat het ook een stuk uitvoering is, je moet ook kijken, waar ligt nou de grens, dat we niet al te inhoudelijk in kunnen gaan op de exacte uitvoering in detail. Maar daar komen we ook vast nog wel over te spreken met elkaar.

De voorzitter: Mevrouw Klingenberg, u heeft een interruptie.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Aan het begin van de vergadering heeft u aangegeven dat de meneer die er in het begin bij betrokken was, dat die weer terugkomt. Kunt u nog een keer kort herhalen wat die man precies gaat doen nu?

Mevrouw Van Hunnik: Dat vind ik een goede vraag, want ik denk dat ik dat niet goed heb uitgelegd. Meneer Pulle die gaat, omdat Brechje Brinkhorst die is vertrokken, haar rol overnemen. En die gaat eigenlijk zorgen dat de laatste puntjes op de i worden gezet. Want we hebben, of ik heb eigenlijk een werkgroep gestart in 2018, toen ik aankwam. En dat heette Hart van Laren op orde. En dat gaf eigenlijk ook al direct aan dat er een aantal zaken nog niet scherp genoeg zijn ingeregeld en vastgelegd. En ook ben ik bezig geweest met het opstellen van een demarcatielijst, die is ook zo goed als af. Maar het is net niet afgerond. En hij gaat dat nu doen. En hij gaat ook, wat mij betreft, een benchmark maken, om te kijken van, wat is nou een exploitatie van een dergelijke organisatie? Wat is dan een redelijke kostenlast? En wat gaat het opleveren? Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Ik heb de raad eigenlijk allemaal gehoord, de suggesties van de rekenkamercommissie te omarmen. En ik hoor de wethouder zeggen, nou, fijn dat u dat doet, dan ga ik ook met een voorstel komen om met u daarover het gesprek aan te gaan. Volgens mij is dit dan voldoende behandeling voor dit agendapunt voor vanavond in één termijn en kunnen we het voorstel zo aannemen, ben ik maar zo vrij. Heel goed.

8. Moties vreemd aan de orde van de dag

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 8. Dat is de motie vreemd aan de orde van de dag van D66 inzake steun aan het bedrijfsleven in Laren. Het woord is aan de heer Wegter. U gaat het beknopt doen.

De heer Wegter: Mijn verontschuldiging voorzitter dat ik nog even de aandacht vraag van de collega's op dit late tijdstip. Ik heb een motie gemaakt waarin onder andere impliciet in ieder geval een compliment aan de orde is in de richting van het college. Veertien dagen geleden heeft deze fractie ook een aantal moties ingediend die allemaal te maken hadden met de vraag, hoe we op een of andere wijze de horeca tegemoet zouden kunnen komen in deze extreem moeilijke situatie waarin de horeca zit. Hoewel die motie verder teruggetrokken, heeft het college gemeend om toch gevolgtrekkingen te gebruiken waar ik me volledig kan stellen. En ik prijs het college zeer dat ze ondertussen expliciet de mogelijkheid bieden aan de horeca om tot terrasuitbreiding te komen eventueel, uiteraard onder respect van de daarvoor geldende voorwaarden. Dus perfect wat het college wat dat betreft gedaan heeft. Niettemin denk ik dat het om meer gaat, gezien de extreem moeilijke situatie waarin het bedrijfsleven, ook in ons dorp, verkeert. En dus denk ik dat nagedacht moet worden of er andere maatregelen mogelijk zijn die niet alleen de horeca maar alle ondernemers op een of andere wijze ten goede zouden kunnen komen. En wat ons betreft is dus de mogelijkheid opnieuw aan de orde om al thans te onderzoeken of het wellicht mogelijk is om, afgezien van het precariorecht, voor de

ondernemers in dit jaar. Maar uiteraard moet dan nagekeken worden, wat betekent dat voor onze gemeentekas? En zijn er mogelijkheden om daar een bezuiniging tegenover te stellen? En dat is dus de vraag aan dit college, kan het college met betrekking tot deze vraagstelling enig licht werpen zodat we vanavond met een enigszins optimistisch hoofd naar huis kunnen gaan en morgen aan de ondernemers kunnen zeggen, dat inderdaad er gerekend kan worden dat ook het college aan hen wil denken over mogelijke stappen die hun leven kan faciliteren. Dank u zeer, voorzitter.

De voorzitter: De heer Wegter, dank u wel. Ik zag ...

De heer Wegter: En ik moet er nog een opmerking bij zeggen. Excuus, ik ben het vergeten te zeggen. Als er gesproken wordt over die terrassen, dan zou het ook nuttig zijn, denk ik, dat ook het Brinkhuis daarbij betrokken zou kunnen worden. Wat mij betreft zou ook het Brinkhuis een terras mogen hebben. Ik denk dat het erg goed zou zijn om de zaak ook in die zin te bevorderen. Maar dat is een zijspoor.

De voorzitter: Heel goed. Het woord is aan de heer De Bondt en daarna aan de heer Van den Berg en eenieder die dat kenbaar wil maken. Daarna geef ik het woord aan de heer Calis.

De heer De Bondt: Voorzitter, de heer Wegter heeft inderdaad bij de laatste vergadering een soortgelijke motie ingediend. En ik weet niet of mijn indruk juist is, maar ik kreeg de indruk dat u namens het college heeft toegezegd om daarnaar te kijken. En dan vind ik het toch vreemd, en ik zou haast zeggen bijna populistisch, dat D66 op dit moment eenzelfde motie weer indient, terwijl er al een toezegging ligt van het college om daarnaar te kijken. En verder denk ik aan precario. Dan denk ik altijd aan kabels en leidingen. En ik denk niet dat het zijn bedoeling is om NUON, tegenwoordig Alliander, financieel te matsen. Met andere woorden voorzitter, er valt van mijn fractie weinig steun voor deze motie te verwachten.

De voorzitter: De heer Van den Berg en dan de heer Calis.

De heer Van den Berg: Inderdaad had de D66-fractie bij monde van de heer Wegter een paar weken geleden een aantal verrassende moties, die ons allemaal misschien een beetje ook rauw op het dak vielen. Maar hij zat wel heel dicht bij het vuur. En naderhand ... Want hij was niet de enige, overal in het land worden dergelijke moties aangenomen. En toen ik vanmiddag, vanmorgen, deze motie las, toen dacht ik van, ik wist al wat er ging gebeuren. En ik denk, maar dat ... Het gaat nu ook maar eens keer niet meer even om de letterlijke tekst. En zoals de zeer gewaardeerde collega De Bondt net zegt van, precario, we gaan niet de NUON sponsoren of Alliander of Vattenfall. Helemaal met hem eens. Maar ik denk ook dat de heer De Bondt wel snapt dat als wij hier vanavond als kleine gemeenteraad van een klein dorp met allemaal grote problemen die op ons af komen, gewoon als raad via een motie uitspreken dat wij het college graag heel erg attent erop maken om mee te denken met de ondernemers in dit dorp, dat het meer een geste is van ons uit, want een motie kan zoals het mij heel vaak uitgelegd naast ons neergelegd worden. Dat gaat het college volgens mij helemaal niet doen. Ik zou eigenlijk de dadingsdrang en de inzet van de heer Wegter om toch nog een keer weer met zo'n motie te komen, gaan wij hem in ieder geval steunen. Maar ik hoop eigenlijk dat iedereen het doet. En laten we hem apolitiek maken in de zin van dat iedereen ervoor stemt, dan kunnen we deze avond mooi afsluiten en weten de ondernemers van Laren dat de raad wel aan hen denkt.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Calis.

De heer Calis: Dank u wel, voorzitter. Zoals al gememoreerd hebben we dit idee als motie eerder voorbij zien komen. En toen heb ik ook gezegd dat het college daar zeer positief tegenover staat, maar dat het al staand

beleid is. Sinds die tijd hebben we ook nog een missive ontvangen van provincie en Rijk dat ze zeggen, wij nemen uitgebreide steunmaatregelen en wij wensen dat u er als gemeente erop toeziet dat daar niet gestapeld wordt in allerlei steunen. Dat lijkt een beetje een negatieve opmerking, maar ik kan u verzekeren dat onze houding ten opzichte van de ondernemers verre van negatief is. Vandaag was er overleg tussen de zogenaamde denktank van Bijzonder Laren en wethouder Stam en mijzelf, waarin we over de zaken gesproken hebben. Zowel de actuele situatie als de meer langere termijn post-Coronatijd. Daarbij is ook aan de orde geweest, u refereerde er al aan, het voorstel van de horeca op initiatief van het college is er aan alle ondernemers een brief gegaan van, dit zijn de spelregels, als u uitbreiding wil van het terras kunt u daarvoor een plan maken en indienen, zodat we dat op de criteria kunnen beoordelen. Daar zijn veel voorstellen op teruggekomen van de poffertjeskraam van Loetje, Maximiliano, Mauve, Vida, de Koerier, maar bijvoorbeeld niet van Ron Blaauw en ook niet van Vespa, waar misschien toch wel mogelijkheden zijn, maar waar we zeker aandringen om te kijken wat die mogelijkheden zijn. Ik kan u verzekeren dat voor gebruik van publiek terrein van deze terrassen de gemeente geenszins van plan is om daar precario voor te heffen. Voor uitbreiding op particulier terrein kunnen wij erop aandringen bij de eigenaren om ook van betaling af te zien en dat tijdelijke gebruik van hun grond om niet beschikbaar te stellen. Naast de horeca zijn er natuurlijk ook de ondernemers, en laten we die non-food noemen, die hebben ook grote problemen. En kunnen we daar ook een soort terrasbeleid voor maken. Maar in eerste instantie moet dat voortkomen uit de ondernemers zelf. Als ik tegen Bloem ga zeggen, wilt u niet een paar rekken met kleding op de stoep zetten? Dan zeggen ze, wilt u dan als gemeente meteen een bewaker ernaast zetten. Ik bedoel, ook met het hele idee van het terras is, u moet het zelf bedenken en zelf aandragen. En aan ons is dan de bereidwillige taak om te oordelen of dat toegestaan is. Dus wat betreft dat zeg ik ja, precario, daar zullen we niet extra voor heffen. Uw vraag is, kan het kwijtschelden worden? Het antwoord daarop is ja, maar staand beleid is om betaling van gemeentelijke belastingen, waaronder precario, maar ook OZB voor ondernemers uit te stellen. De verordening op dit gebied van de gemeente Laren kennen de mogelijkheden om in een later stadium tot kwijtschelding over te gaan. En kwijtschelding vinden we vooral een kwestie van maatwerk. En moet ook gezien worden in het licht van mijn vorige opmerking over de uitgebreide steunmaatregelen. Dan het tweede punt van de motie waar u vraagt, wilt u de raad uiterlijk 5 juni 2020 informeren over de gevolgtrekkingen van dergelijk onderzoek. Dat is wel een ... Wij hopen dat dat meevalt. Wij hopen dat er ondernemingen zijn die toch nog een gedeelte of iets van een precario zouden kunnen betalen, zoals dat ook geldt voor particulieren. Maar als u zegt, wat zijn de gevolgen voor de gemeentefinanciën van deze Coronacrisis, dan is het niet alleen derving van precario-inkomsten, maar het is ook bijvoorbeeld effect als extra groei van uitkeringen, lagere OZB-inkomsten doordat winkels leeg komen te staan. Wij denken ook bijvoorbeeld aan het inrichten van een lokaal fonds. Hoe kunnen we dat verwezenlijken binnen de gemeentelijke begroting en tegen welke kosten? En u kunt zich daarbij verlaten op de afspraak van het VNG die naar de overheid toe zegt, overheid, de gemeentes zullen het hierdoor moeilijk hebben en wij roepen u dringend op om de gemeentes tegemoet te komen in al deze kosten. Ook is er vanuit de gemeentes naar de regio het dringende verzoek gegaan om vooral alle kosten die verband houden met de Coronacrisis apart te administreren, zodat we daar een duidelijk overzicht op hebben. Maar om daar een redelijk betrouwbare indruk van te kunnen geven op 5 juni, ik zal blij zijn als dat in september het geval zou kunnen zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Meneer Wegter.

De heer Wegter: Mag ik dan ... Ik ben zeer blij met de uitermate constructieve reactie van de zijde van de wethouder, waarbij mijn interpretatie is dat hij op punt één een grossen kans, in de context zoals hij dat uitgelegd heeft, dat hij punt één kan aanvaarden. En dan zou ik punt twee willen modificeren door te zeggen, niet 5 juni maar zo spoedig mogelijk. En als we dus het in die zin opvatten, rekeninghouden met de

nuanceringen die door de wethouder zijn aangebracht met betrekking tot de interpretatie van punt één, dan leg ik dat uit als een positieve reactie van de zijde van het college en zou ik mijn collega's willen aanraden om daarom deze motie in die zin te steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zag even mevrouw Klingenberg, gaat uw gang.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: De motie komt ons natuurlijk heel sympathiek voor. Alleen als je hoort wat erachter wekomt, want daar is de wethouder heel uitgebreid in geweest in zijn beantwoording, dan heeft het nogal wat consequenties. Heeft u ook zicht erop als we het zo te zeggen van, nou geen precario, over welk bedrag hebben we het dan?

De voorzitter: Geen '...'. We hadden nog een rondje. Meneer Van den Berg en daarna ga ik terug naar de heer ... Mevrouw Timmerman, wilt u nou ook nog wat zeggen?

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, eigenlijk wel, maar Ik had in de eerste ronde eigenlijk al willen zeggen, ik wil graag de wethouder horen. Want u heeft de vorige keer al gezegd dat u ernaar zou kijken en dat zou ik graag horen. En dat is nu gebeurd. En zo gehoord hebbende, denk ik dat de wethouder al heel erg goed bezig is. Dus deze motie is een beetje ... Bovendien er staan dingen in van, geheel afgezien van de heffing, terwijl ik van de wethouder hoor dat het ook een kwestie is van maatwerk, want het ligt er net aan waar en hoe. Dus ik heb er het volste vertrouwen in, hoe de wethouder bezig is, dat het allemaal goed komt.

De voorzitter: De heer Van den Berg, daarna de heer Loeff.

De heer Van den Berg: In de beantwoording van de wethouder op de motie van D66 komt er opeens nog zo tussen neus en lippen door de oprichting van een fonds, terwijl aan de andere kant wordt gezegd van, er mag geen stapeling van subsidies of steunmaatregelen plaatsvinden. En tegelijkertijd denk ik dan meteen, we hebben al een dorpsfonds waarin alle ondernemers precario ... Of precario, in ieder geval een deel van hun WOZ-belasting afdragen. En voordat het gewoon te technisch en al te ingewikkeld is en de wethouder die geeft natuurlijk heel mooi aan waar hij allemaal mee bezig is. Maar kennelijk was de motie van D66 toch nodig om dit dan nu weer op tafel te krijgen en ga ik nogmaals een oproep herhalen en blijf ik ook bij mijn standpunt dat de motie gewoon meer een indruk geeft dat wij als raad ook het college steunen in deze maatregelen. En als de wethouder hem dan zo kan opvatten, dan hoop ik dat we dadelijk tot stemming over kunnen gaan.

De voorzitter: De heer Loeff.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ik heb een beetje het gevoel dat we zitten in een herhaling van de vorige raadsvergadering. Toen kwamen er een aantal moties. We hebben uitgebreid gesproken. Er is een heel duidelijk verhaal gekomen van de kant van het college. Punt was gemaakt. De motie weer in stemming. Motie niet in stemming. Motie intrekken. Motie niet intrekken. Ik vraag me af of de motie, zoals die hier ligt, wel een middel is om door te zetten en om verder in stemming te brengen. Ik denk dat het heel duidelijk is dat het college alles doet om ondernemers tegemoet te komen. Dat is wat ons betreft een hele duidelijke uitleg van het college. Ik zou graag willen voorstellen dat we in het presidium eens van gedachte wisselen of we elke keer wel van dit soort moties moeten indienen, of dat we gewoon een vragenkwartiertje maken. Dan kan de heer Wegter al dit soort vragen gewoon keurig stellen aan het college. Kan het college antwoord geven en hoeven we geen moties in te dienen en dan is het probleem denk ik op een keurige manier opgelost zonder dat we nu weer gaan discussiëren over wel iets moeten stemmen of niet moeten stemmen en of we die gaan verwerpen en of we daar blij of teleurgesteld over moeten zijn.

De voorzitter: Helder. Ik ga ... Ik wil toch dit agendaonderwerp nu afronden, dus ... Volgens mij wilde de heer Calis nog iets zeggen over de motie, dan ...

De heer Calis: Ja, ik kan er heel duidelijk over zijn meneer de voorzitter. Zoals ik heb geprobeerd uit te leggen, kan ik niet op voorhand akkoord gaan met het kwijtschelden van precario. Wij hebben daar maatwerk voor. Wij komen daarin ondernemers maximaal tegemoet. En wij vinden dat dat heel redelijk is om dat op individuele basis te behandelen. En wat ik al zei over de informatie, ik kan de heer Wegter ook wel zo toezeggen dat zodra we enige indruk hebben, hetzij van de regio, hetzij van de BEL, hetzij van de HBEL, hetzij van de lokale Larense financiën, dan zal ik mij bij de raad zo spoedig mogelijk melden.

De voorzitter: U krijgt ook al dit soort mededelingen mee in de wekelijkse of tweewekelijkse raadsinformatiebrieven. Meneer Wegter, wat wilt u doen met uw motie?

De heer Wegter: Ik had graag gezien dat de motie in stemming werd gebracht.

De voorzitter: U hoort mij geen toezeggingen meer doen. Ik breng uw motie in stemming. Aan de orde is de motie van D66 inzake steun aan het bedrijfsleven. Willen de fracties die de motie steunen dit kenbaar maken? Dat is de fractie van D66 en van het CDA. De motie is verworpen.

9. Sluiting

De voorzitter: Dan kom ik tot de sluiting van deze vergadering. De raadsvergadering is gesloten, maar niet voordat ik u een fijne avond nog toewens, een fijn Pinksterweekend en let u vooral nog op de RIVM-maatregelen in het kader van Corona bij het verlaten van deze zaal en dit pand. Dank u wel. De vergadering is gesloten.